

《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYEITZEI · 瑪瑪爾 1

ושבתי בשלום אל בית אבי והיה הוי' לי...

「我必平安回到我父親的家」

雅各（יעקב，Yaakov）下到哈蘭，象徵神聖之光下降到一個似乎與
ה' 分離的世界；藉著提升那些「石頭」——創造的字母——並將上
層智慧引入妥拉（תורה，Torah）與誡命（מצוות，mitzvos），黑暗
便轉化為光明；這又帶來未來無比宏大的喜悅，以致相較於這喜
悅，連 הוי'（Havayah）也彷彿只是 אלקים（Elokim）而已。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/1/

核心要旨

雅各（יעקב，Yaakov）下到哈蘭，象徵神聖之光下降到一個似乎與 **ה'** 分離的世界；藉著提升那些「石頭」——創造的字母——並將上層智慧引入妥拉（תורה，Torah）與誡命（מצוות，mitzvos），黑暗便轉化為光明；這又帶來未來無比宏大的喜悅，以致相較於這喜悅，連 **הווי**（Havayah）也彷彿只是 **אלקים**（Elokim）而已。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 探討，雅各的柱石如何與 **ה'** 相關，以及為何經文將陰性名詞與陽性動詞連用。雅各的名字可讀作「**יוד**（yud）—腳跟」：他將上層智慧（**חכמה**，Chochmah），也就是字母 **יוד**，帶到最低的層次——哈蘭；在那裡，神聖的聲音隱而不彰，受造界彷彿與 **ה'** 分離。他聚集的石頭，就是賦予受造界生命的神聖言語之字母；他把它們提升，使之合為一個 **יוד**，將它們升至智慧，甚至升至環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin）。接著，他把石頭立作柱子，也就是字母 **ו**（vav），將智慧引入妥拉與誡命；他又在石頭上澆油，使上層智慧以西奈山的敬畏之情，在妥拉的實際律法中顯露。這番下降的目的，在於精煉並轉化黑暗，尤其是藉著悔悟回歸（**תשובה**，teshuvah）；它如同一隻會說話的鳥，因出乎意料而使 **ה'** 喜悅。於是哈蘭轉為喜樂的歌唱——**רנה**（rinah），也就是以撒（**יצחק**，Yitzchak）「歡笑」的喜悅，將在未來顯露。藉著兩種和平——上升與下降——這喜悅將得以顯露；相較於它，**ה'** 彷彿只是 **אלקים**，而石頭——王權（**מלכות**，Malchus）——將成為它的家。

綱要

1	問題
為何石頭取決於 ה' 轉為 אלקים ，為何經文混用陰陽性，以及眾多石頭究竟是什麼。	¶1-2
2	雅各：抵達腳跟的 יוד
雅各將上層智慧從別是巴帶到哈蘭；這番下降產生了一個彼此分立的世界，而他希望將它提升。	¶3-6
3	石頭就是字母
字母組成詞語，如同石頭砌成房屋；相較於它們所承載的意義，字母是無生命的。受造界由神聖字母賦予生命，甚至無數群眾也由一個字母而來。	¶7-9
4	眾多石頭化為一個 יוד
字母的組合創造出彼此分立的存在；雅各將它們聚集於 יוד ，使它們升至上層智慧，在那裡一切皆為一。	¶10-12
5	柱子與油
柱子是 ו ，象徵引入妥拉與誡命的智慧；油象徵智慧在其中顯露，並帶以西奈山的敬畏之情；首先必須將字母提升至環繞一切世界之光。	¶13-16

6 我父親的家：以撒的歡笑

¶17-21

「我父親」指以撒，也就是未來的歡笑；喜悅源於新奇，而藉著悔悟回歸轉化黑暗，便使哈蘭成為喜樂的歌唱。

7 未來的顯露

¶22-24

當不潔除去之後，受造界將從有歸於無，第七日無限的喜悅也將顯露。

8 和平，以及 ה' 轉為 אלקים

¶25-29

和平將相反者結合；兩種和平將顯露世界層層下延的鏈條之上的喜悅。相較於這喜悅，ה' 彷彿只是 אלקים，而石頭將成為它的家。

9 總結

¶30

阿爾特雷貝親自作的三點總結，並以出埃及及發酵物與無酵餅作平行說明。

關鍵概念

字母 יוד 與腳跟 (יוד עקב, Yud-akev)

對雅各之名的一種解讀：上層智慧的 יוד 被帶到「腳跟」，也就是受造界的最低層次。

石頭如同字母 אבנים נקראו אותיות

《Sefer Yetzirah》中稱字母為石頭：字母組成詞語，如同石頭砌成房屋；相較於它們所承載的意義，字母是無生命的。雅各聚集的石頭，就是神聖言語的字母。

哈蘭與喜樂的歌唱 חרן ורנה

哈蘭一名源自「我的喉嚨乾渴」；它象徵神聖聲音隱而不彰的世界。當黑暗轉化時，它的字母 ח 變為 ה，哈蘭便成為喜樂的歌唱。

制服與轉化 אתכפיא ואתהפכא

制服不良情緒，並將黑暗轉化為光明；這是下降的目的，也是上層喜悅的源頭。

喜悅 (תענוג, taanug) 與以撒 יצחק

以撒之名意為「他將歡笑」：精煉的工作將在未來顯露上層喜悅，就如意外之事帶來的喜悅。

兩種和平 בי בחיי שלום

「與遠方者和好」指下界上升；「與近處者和好」指 אלקות 下降至妥拉與誡命之中。和平使相反者結合。

ה' 與 אלקים הוי' ואלקים

二者如同太陽與盾牌：ה' 遮蔽 אלקים，使有限世界得以存在。未來，相較於超越二者的喜悅，ה' 本身也將彷彿是 אלקים。

問題

1 ושבתי בשלום^{1,2} אל בית אבי והיה הוי' לי לאלקים והאבן הזאת אשר שמתני מצבה יהיה בית אלקים³ כו'.

「我必平安回到我父親的家；הוי' (Havayah) 對我而言將是 אלקים (Elokim)；而這塊石頭，就是我所立為柱的石頭，將成為 אלקים 之家」，等等。

這篇maamar以雅各 (יעקב, Yaakov) 前往哈蘭時所立的誓願開篇：若ה'使他平安歸來，那麼ה'便會成為他的 אלקים，而他所立為柱的石頭也會成為 אלקים 之家。ה'使萬物存在，並超越萬物；אלקים則與隱蔽和限制相關。

וצריך להבין השייכות של האבן⁴ עם שם הוי' שכשהוי' יהיה לאלקים אז דוקא יהיה האבן בית אלקים כו'.

現在，我們需要理解石頭與ה'的關聯：為何偏偏要等到ה'成為 אלקים，石頭才會成為 אלקים 之家，等等。

第一個問題是：石頭與ה'有何關係？經文說，石頭成為「אלקים之家」，要以ה'先成為 אלקים 為條件；然而兩者之間的關聯並不明顯。

גם צריך להבין כי לשון האבן הזאת הוא לשון נקיבה ומלת יהי' [יהיה] הוא לשון זכר.

我們也需要理解，為何「這塊石頭」(האבן הזאת, ha' even hazos) 是陰性形式，而「將成為」(יהי', yihyeh) 卻是陽性形式。

第二個問題在於文法。在希伯來文中，「石頭」是陰性名詞，「這個」也與它一致，然而接下來的動詞「將成為」卻是陽性形式。maamar並未直接再談這個文法問題；其總結（第30段）指出，石頭代表王權（מלכות, Malchus），也就是承受自ה'的層面；在未來時代，它將成為承載更高啟示的器皿。

2 ולהבין את כל הנ"ל צריך להקדים ולבאר מ"ש לעיל מניה ויפגע במקום⁵ ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וגו' וישם אותה מצבה⁶ כו'

為了明白以上所述的一切，必須先作一番引言，解釋前文緊接著所寫的：「他來到那地方……又取了那地方的石頭，放在[它們]頭旁」，等等；「他把它立作一根柱子」，等等。

為回答這個問題，這篇論述 (מאמר, maamar) 回到誓願之前的經文：雅各 (יעקב) 來到「那地方」，取了那裡的一些石頭，放在頭旁；到了早晨，他把那塊石頭立作柱子。

וצריך להבין ענין האבנים מה הן. וגם מה שהיו תחלה אבנים הרבה כמ"ש ויקח מאבני המקום וגו'.

我們需要明白石頭的含義：它們是什麼？也需要明白，為什麼起初有許多石頭，正如所寫：「他取了那地方的石頭」，等等。

還有兩個問題：石頭代表什麼，以及為什麼經文起初說有許多塊石頭，後來卻只有一塊。

雅各：抵達腳跟的 יוד

3 ויעקב עשה מהן אבן אחת כו'. אך הנה בריש הפרשה כתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה⁷.

雅各（יעקב）把它們做成一塊石頭，等等。不過，妥拉段落一開始寫道：「雅各從別是巴出發，往哈蘭去。」

這補足了問題：雅各把許多石頭合成一塊，正如《Chullin》91b所述（Rashi在Genesis 28:11引述）。在解釋此事之前，這篇maamar轉而探討妥拉段落的第一節，也就是雅各從別是巴前往哈蘭的旅程。

פי' יעקב הוא בחי' יו"ד עקב⁸ שהוא בחי' המשכת חכמה עילאה שהוא בחי' י' למטה מטה גם בבחי' עקביים.

解釋如下：雅各是「希伯來字母 יו"ד (yud) 與腳跟」這一層面（yud-akev， יו"ד עקב），也就是將上層智慧（חכמה， Chochmah）向下引伸；這是字母 יו"ד的層面，向下延伸至極低之處，甚至達到腳跟的層面。

雅各（יעקב）這個名字可讀作yud加akev，即「腳跟」。字母 יו"ד是最小的字母，代表Chochmah，即神聖智慧的初始點；雅各的作用，是把這智慧引伸至「腳跟」，也就是存在的最低層面。

4 וזהו ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה⁹ שבחי' יעקב הוא הממשיך מבחי' באר שבע שהוא למעלה מעלה איהו וחיוהי וגרמוהי חד עד השתלשלות למטה מטה למדרגה היותר תחתונה שהוא בחי' חרן וכאשר יבואר לקמן בעז"ה [בעזרת השם].

這就是[其意是]：「雅各（יעקב）從別是巴出去，往哈蘭去」：雅各的層面／範疇（בחינה， bechinah），正是將光從別是巴的 בחינה 向下引出的層面；別是巴位於極高之處，[其中]「祂、祂的生命力與祂的器皿是一」，而後這光經過世界層層下延的鏈條（השתלשלות， hishtalshelus），一直下降到極低之處，降至最低的一級，也就是哈蘭的 בחינה；這一點將在下文蒙 ה' 相助而加以說明。

別是巴象徵最高的層面；依《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）中的說法， ה'、祂的生命力與祂的器皿全然為一，毫無分離。哈蘭象徵世界層層下延的鏈條中最低的一級。雅各從別是巴到哈蘭的旅程，象徵神聖之光從鏈條頂端引下至底端；這篇 maamar 預告稍後會說明哈蘭（第20段）。

5 וכמ"ש צוה ישועות יעקב.¹⁰ ישועות הם ש"ע [ש"ע (370)] נהורין עילאין^{11,12,13} ובחי' יעקב מחבר וממשיך אותן למטה בבחי' עקביים ג"כ.

正如經上所說：「命令雅各（יעקב）的救恩（ישועות， yeshuos）。」 ש"ע (shin-ayin) 是三百七十；雅各這一層面將它們連結起來，並引下至下方，也延伸到腳跟的層面。

《詩篇》的一節經文祈求 ה' 「命令雅各的救恩」。 ישועות 一詞被解讀為包含 shin-ayin，即三百七十；這正是《Zohar》中所說的上層之光的數目。雅各的作用是將這些光連結起來，並引下至最低的「腳跟」。

וגם ישועות הוא מלשון שעה כמ"ש וישע ה' אל הבל¹⁴ וגו' שהוא בחי' ירידת והמשכת אורו ית' למטה מטה כו'.

也源自表示「轉向」的詞 שעה，正如經上所說：「ה' (Havayah) 轉向 (וישע, vayisha) 赫維爾 (הבל)」等等；這就是祂的光——願祂受頌讚——下降並被引下，直至極低之處，等等。

另一種解讀是：וישע與ישועות有關，意思是「祂轉向」，如 ה'轉向赫維爾的祭物。無論採取哪一種解讀，這個詞都描述了 ה'的光下降、趨向下方之處。

אך בהשתלשלות אור ה' כ"כ [כל כך] בצמצומים רבים עד שבא גם למטה בבחי' חרן נעשה עלמא דפרודא לגמרי וכמ"ש ונהר יוצא מעדן¹⁵ שהוא בחי' חכמה עילאה להשקות את הגן כו'.

然而，當 ה'的光經過許多次收縮 (צמצומים, tzimtzumim)，層層下降，甚至來到哈蘭的層面時，就形成了一個徹底分離的世界。正如經上所說：「有一條河從伊甸流出」；這是上層智慧 (חכמה, Chochmah) 的層面，為要「灌溉園子」等等。

問題在於，當光經過許多次收縮，層層下降，直到來到「哈蘭」時，結果便形成一個分離的世界；在那裡，萬物都感覺與 ה'分開。經文提到從伊甸流出的河，正是為了說明這一點：伊甸是上層智慧，而河流從那裡流下，灌溉園子。

6 ומשם יפרד¹⁶ שכשנמשך משם בהשתלשלות רבות וצמצומים רבים נעשים בחי' נפרדים בתכלית.

ויעקב אע"ה [אבינו עליו השלום] רצה להעלותם למעלה מעלה שיהי' [שיהיה] גם למטה בחי' יחוד ובטול ממש כמו שהוא למעלה חיוהי וגרמוהי חד כו'.

「從那裡分開」：當光從那裡經過許多層次的下延與多次收縮而被引下時，便形成全然分離的存在。我們的先祖雅各 (יעקב)，願他平安，願意把它們提升到極高之處，使下方也有真實的合一與自我消融 (ביטול, bittul)，正如上方那樣，[在那裡]「祂的生命力與祂的器皿是一」，等等。

經文接著說：「從那裡分開」：經過許多層次的下延與收縮之後，光便產生全然分離的存在。雅各想把它們提升回去，使下方也有與上方相同的合一與 ביטול；在上方，ה'的力量與器皿都與祂為一。

第 3 節 · 17-9

石頭就是字母

7 ולזאת נאמר ויקח מאבני המקום כו'. כי הנה נודע שאבנים נקראו אותיות וכמ"ש בס"י [בספר יצירה] שני

אבנים¹⁸ בונות שתי בתים שלש אבנים בונות ששה בתים¹⁹ כו'

因此經文說：「他從那地方的石頭中取了一些」，等等。因為眾所周知，字母被稱為「石頭」；正如《Sefer Yetzirah》(ספר יצירה) 所說：「兩塊石頭建成兩座房屋；三塊石頭建成六座房屋」，等等。

這就是經文說雅各 (יעקב) 取了「石頭」的原因：在卡巴拉中，字母被稱為石頭。《Sefer Yetzirah》以石頭建成房屋來計算字母的排列組合：兩個字母組成兩種排列，三個字母組成六種排列。

להיות כמו שמאבנים הרבה נעשה בית אחד שיכולים לדור בתוכו כמו"כ [כמו כן] מאותיות הרבה נעשו תיבות שבהם התלבשו השכל וגם

正如許多石頭合成一座可以居住其中的房屋，同樣，許多字母組成詞語，智慧便包裹在其中。

第一個比喻是：許多石頭合成一座可供居住的房屋，許多字母則組成詞語，思想寄寓其中。

כמו שהאבנים הם בחי' דומם שהוא מדרגה היותר תחתונה מכל הדי' יסודות דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] כמו כן האותיות לגבי השכל המלוּבש בהם הם בחי' דומם בתכלי' [בתכלית] שאינם מערך השכל כלל.

又如石頭屬於無生的層次，是無生、植物、動物與會說話者這四種根本類別中最低的一級；同樣，相對於包裹在字母中的智慧而言，字母完全屬於無生的層次，因為它們與智慧根本無法相比。

第二個比喻是：石頭屬於「無生」類，是受造物四種類別中最低的一類（無生、植物、動物與人）。字母相較於它們所承載的思想，也同樣是沒有生命的；字母本身絲毫不含智慧。

נמצא מובן מכל הנ"ל שאבנים נקראו אותיות וכמו"כ [וכמו כן] הוא למעלה. דהנה כתיב בדבר ה' שמים נעשו²⁰ כו'.

由以上一切可知，字母被稱為「石頭」。在上界也是如此，因為經上說：「藉著 הוי' (Havayah) 的話，諸天被造了」，等等。

由此可知，字母恰當地被稱為石頭；上界也是如此：諸天是「藉著 ה'的話」造成的，也就是藉著神聖的字母造成的。

8 וכמו"ש מלכותך מלכות כל עולמים.²¹ פי' שחיות כל העולמות שהם עולמות עד אין קץ וכמו"ש היש מספר לגדודיו.²²

正如經上所說：「祢的王權是遍及一切世界的王權。」意思是：[至於]一切世界的生命力——這些世界無窮無盡，正如經上所說：「祢的軍旅豈有數目？」——然而，它們生命力的源頭與根本，唯獨來自祢的王權（מלכות，Malchus）這一層面；這就是 ה'的話語等等，不斷賦予它們生命，使它們從無到有地存在。

「祢的王權是遍及一切世界的王權」這句經文教導我們：無數的世界，正如約伯所說，多如 ה'的軍旅，生命全都只源自一處：מלכות，即 ה'的「王權」；這是祢的話語，不斷使它們從無到有地存在。

הנה עכ"ז [עם כל זה] מקור ושרש חיותם אינו אלא מבחי' מלכותו שהוא בחי' דבר ה' כו' המחיה ומהוה אותם מאין ליש תמיד. להיות שהם נבראים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] שיש גבול להשגתן ומהארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה כו'.

[這是]因為它們是有限的受造物，其理解能力也有界限；正如所說：「從地到穹蒼，路程是五百年」，等等。

它們所能領受的生命只能來自這一層面，因為它們是有限的受造物，其理解能力也有界限；塔木德所說從地到穹蒼須行五百年，正說明了這一點。

9 ואינם כלל בערך לגבי אור ה' שהוא בבחי' א"ס המתגלה בעולמות עליונים. ולזאת אין יכולים לקבל חיותם

它們與 ה'之光完全不可相提並論；這光在較高的世界中顯現，處於無限者（אין סוף, Ein Sof）的層面。

受造的世界，與 ה'的無限之光在較高世界中的顯現完全不可相提並論。

רק מבחי' דבר ה' שהם אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כו' שהם בחי' דומם לגבי אור א"ס ב"ה

因此，它們唯有從 ה'的言語這一層面才能領受生命力；所謂 ה'的言語，就是創造天地等萬物所用的字母。相對於無限之光（אין סוף, Or Ein Sof），願祂受頌讚，這些字母屬於無生物的層次。

所以，它們無法直接從那光領受生命，只能透過神聖的言語，也就是創造天地的字母；與無限之光相比，這些字母就像無生命的石頭。

וכמ"ש קדוש ה' צבאות וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה]²³ אות הוא בצבאות שלו^{24, 25} ואף שהם

אלף אלפין כמ"ש אלף אלפין ישמשונה²⁶ ורבו רבבן קדמוהי וגו' וכמ"ש היש מספר לגדודיו.²⁷

正如經上所寫：「萬軍之 ה'是神聖的」；其中「萬軍」即 צבאות (Tzeva-os)，「 ה'」即 הוי' (Havayah)。又如我們的賢哲（願他們的記憶蒙福）所說：「祂是祂眾軍中的一個記號／字母（אות, os）。」

「萬軍之 ה'」這個名稱 (Tzeva-os) 被解讀為：「祂是祂眾軍中的一個字母。」os 意指「記號」，也意指「字母」；本文取其「字母」之義：每一支天軍都由一個字母獲得生命力。

עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהם בעלי גבול חיותם אינו אלא מבחי' אות א' בלבד שהוא בחי' דומם לגמרי לגבי שם הוי' שהוא בבחי' א"ס כו' כנ"ל.²⁸

雖然它們有千千之多，正如經上所寫：「千千服事祂，萬萬侍立在祂面前」等等；又如經上所寫：「祂的軍旅豈有數目？」然而，既然它們有界限，其生命力就只來自一個字母的層面；相對於處於無限者層面的 ה'，這一個字母完全屬於無生物的層次，如上所述。

儘管天軍千千万萬，如但以理 (דניאל) 所見，又多到無法計數，如約伯 (איוב) 的朋友所說，它們既然有限，其生命就只來自一個字母；與無限的 ה'相比，這個字母只是無生物。

יוד 眾多石頭化為一個

10 והנה השתלשלות כל העולמות ברבוי רבבות מדרגות תלוי הכל לפי אופן צירופי האותיות²⁹ שבבחינת

דבר ה' להתהוות נבראים פרטיים בעלי גבול ונפרדים כו'.

如今，所有世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus），歷經無數重層級，一切都取決於 ה' 之言這一層面中字母的組合方式；這使個別受造物得以形成，成為有限且彼此分離的存在，等等。

每一個不同的受造物，在每一個層級上，都是特定神聖字母組合的產物；字母如何排列，決定了何物得以形成。

ויעקב אע"ה [אבינו עליו השלום] רצה להעלותם למעלה. לזאת ויקח מאבני המקום³⁰ שהם אותיות הרבה

ועשה מהן אבן אחת

我們的先祖雅各（יעקב），願他平安，想要將它們提升到上方。因此，「他從那地方的石頭中取了」——那些石頭是許多字母——並把它們做成一塊石頭，也就是字母 יו"ד (yud)；這便是「他把[它]放在頭旁」的意思，等等。

雅各想要把這些受造物重新提升上去，所以他「從那地方的石頭中取了」——也就是眾多字母——並把它們做成一塊石頭：字母 יו"ד (yud)，最小的字母，代表智慧（חכמה，Chochmah）。因此，它被放在「他的頭旁」，也就是心智所在之處。

שהוא אות היו"ד שזהו וישם מראשותיו כו' שכמו שלמטה באדם יש שכל ומדות והאותיות הם המלבישים לבחי' שכל ומדות שמתלבשים בהם.

正如下界的人身上有心智和情感屬性（מדות，middos），字母正是包裹心智與情感屬性的外衣，而心智與情感屬性則包裹在字母之中；

這篇 maamar 以人作比喻來說明：人有心智和情感，而字母（言語）是包裹它們的外衣。

כמו"כ [כמו כן] למעלה יש בחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] וז"ת [ו' תחתונות] רק שם הוא חכים ולא בחכמה ידיעא³¹ מבין ולא בבינה ידיעא ולא מכל מדות אליו ששם הוא בבחי' יחוד ובטול בתכלית.

同樣，在上方也有智慧（חכמה）、理解（בינה，Binah）與認知（דעת，Daas）這些層面，以及七個較低的[屬性（ספירות，Sefiros）]；只是，在那裡，祂「有智慧，卻不是以可被認知的智慧；有理解，卻不是以可被認知的理解」，也不屬於這些屬性中的任何一種，因為那裡的一切都處於完全合一、自我消融（ביטול，bittul）的狀態。

上方也有心智（智慧、理解、認知）和七個情感屬性（ספירות），但在那裡，它們與 ה' 完全合一。正如《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）中先知以利亞（אליהו）的祈禱文所說，祂有智慧，卻不是以一種可被認知的智慧。

11 וכמ"ש לך ה' הגדולה כו' וחיוהי וגרמוהי חד כו'. ובחי' דבר ה' הם האותיות שבהם מתלבשים חב"ד

[חכמה בינה ודעת] ומדות שהם ע"ס [עשר ספירות] עליונות.

正如經上所說：「偉大屬於你——הוי' (Havayah)」等等；又說：「祂的生命力與祂的器皿為一」等等。而ה'的話語這一層面／範疇（בחינה，bechinah），就是字母；字母中包裹著智慧（חכמה，Chochmah）、理解（בינה，Binah）、認知（דעת，Daas）與情感屬性（מדות，middos）；這些就是上層的十個屬性（ספירות，Sefiros）。

「偉大屬於你，ה'……」這節經文列舉了各個屬性；《Tikkunei Zohar》中的話又補充說，它們與祂是一。ה'的話語就是字母，而上層的十個屬性包裹在字母之中。

ובחי' אות היו"ד שהיא נקודה קטנה מרמז על היות שבו מתלבש בחי' חכמה שהוא בחי' אין ובטול

בתכלית.³²

字母 יו"ד (yud) 這一層面，是一個小小的點；它暗示著智慧（חכמה）這一層面包裹在其中，而智慧乃是虛無（אין，ayin）與徹底的自我消融（ביטול，bittul）之層面。

יו"ד只是一個點。它的微小恰與智慧相稱；智慧被稱為「虛無」（אין，ayin）：它是智慧初現的一瞬，尚未成形；這是一種完全自我消融的狀態。

12 ואות הה"א³³ שהיא בחי' התפשטות אורך ורוחב מרמז על שהוא בחי' לבוש לבחי' בינה וכו'.

字母 ה"א (hei) 向長、寬兩方展開，暗示它是理解（בינה，Binah）這一層面的衣裳，等等。

字母 ה"א形體寬廣，並沿長、寬兩向伸展，所以適合於 בינה；在其中，智慧的點得以展開並發展。

וכמו"כ [וכמו כן] שאר האותיות שבהם מתלבשים בחי' מדות העליונות. וזהו שיעקב עשה מכל האבנים

אבן אחת שהוא אות היו"ד להעלותן לבחי' חכמה עילאה.

其餘字母也是如此；上層情感屬性（מדות，middos）的各個層面都包覆在其中。這就是[為何]雅各（יעקב，Yaakov）將所有石頭做成一塊石頭；這塊石頭就是字母 יו"ד (yud)，為要將它們提升至至高的智慧（חכמה，Chochmah）。

其他字母包覆著情感屬性。把所有石頭聚成一個 יו"ד，意指將所有字母提升至至高的 חכמה；在那裡，它們在 ה'面前處於自我消融（ביטול，bittul）的狀態。

柱子與油

13 ואזי אח"כ וישם אותה מצבה³⁴ הוא בחי' אות הוא"ו שעשה והמשיך מבחי' י' לבחי' ו' להיות התלבשות בחי' חכמה עילאה למטה בבחי' תומ"צ [תורה ומצות] וכנודע תמונת אות הוא"ו שעל ראשו נקודת הוי"ד³⁵

此後，「他把它立作一根柱子」這一層面，就是字母 ו (vav)：他將[它]從字母 י (yud) 的層面製作並引下至字母 ו 的層面，使上層智慧（חכמה，Chochmah）得以在下方披覆於妥拉（תורה，Torah）與誠命（מצות，mitzvos）之中。

上升之後，接著便是下降。把石頭立作一根直立的柱子，代表字母 ו，也就是一條垂直的線：雅各（יעקב）把字母 י 向下引伸成字母 ו，使上層的 חכמה 披覆在下方的妥拉與誠命之中。

ואח"כ הולך ומתמשך למטה כמו כן אורייתא מחכמה עילאה נפקת ונמשך ומתפשט למטה בדברים גשמיים כו'.

眾所周知，字母 ו 的形體，是頂端有一個字母 י 的點，之後便繼續向下延伸。同樣，「妥拉源自上層的 חכמה」，並被引下、向下展開到物質事物之中，等等。

字母 ו 的形狀，是頂端有一個像字母 י 的點，並有一條線從那裡向下延伸。同樣，那「源自上層的 חכמה」的妥拉，也降到下方，披覆於物質事物之中。

14 וזהו ויצוק שמן על ראשה³⁶ פי' שמן הוא בחי' חכמה עילאה³⁷ וכמ"ש שמן משחת קדש.³⁸ 這正是「他把油倒在其頂上」[這句話的意思]。解釋是：油是至高智慧（חכמה，Chochmah）這一層面，正如經上所說：「聖潔的膏油。」

把油倒在柱子上是接下來的一步。油象徵至高的 חכמה；引用「聖潔的膏油」這句經文，是要表明油象徵從上而來的神聖性。

להיות גלוי בחי' חכמה עילאה ממש למטה בבחי' מצבה הנ"ל שהוא בחי' תורה ומצות שמלובשים למטה בדברים גשמיים המחליף פרה בחמור³⁹ כו' כשר פסול כו' עכ"ז [עם כל זה] יהיה בהם גילוי בחי' חכמה עילאה ממש כמו שהוא למעלה.

[這是]為了使至高的 חכמה 本身在下界顯露於上述的柱子這一層面；這柱子就是妥拉（תורה，Torah）與誠命（מצות，mitzvos）這一層面，而它們包裹於下界的物質事物之中，例如以牛換驢，等等；合乎規定[與]不合格，等等。儘管如此，它們之中仍會顯露至高的 חכמה 本身，如同它在上界時那樣。

目的是使至高的 חכמה 本身顯露於柱子之中，也就是顯露於妥拉與誠命之中，儘管它們涉及物質事物：例如以牛換驢的法律，以及哪些合乎規定、哪些不合格的法律。即使在這些事物之中，神聖智慧也應如同在上界時那樣顯露。

15 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] **מה להלן באימה וביראה**⁴⁰ **אף כאן באימה וביראה**. **פי' מה להלן בשעת מתן תורה על הר סיני שהיו באימה וביראה שאז הי' [היה] בחי' גילוי בתכלית ששמעו מפי עצמות המאציל אנכי ה' אלקיך כו'.**

正如我們的賢者——願他們的記憶蒙受祝福——所說：「正如那時[是]處於戰兢與敬畏之中，這裡也[必須]處於戰兢與敬畏之中。」其解釋是：「正如那時」，即在西奈山頒賜妥拉之時，他們處於戰兢與敬畏之中；因為那時有極其圓滿的顯現，他們從流出者本質之口聽見：「我是 הוי' (Havayah)，你的 אלקים (Elokim)」，等等。

賢者教導，研習妥拉時必須懷有與西奈山時相同的戰兢與敬畏。在西奈山，顯現達到圓滿：以色列人從 ה' 的本質親耳聽見「我是 ה'，你的 אלקים」，因此心中充滿敬畏。

אף כאן היינו אף כמו שהתורה מלובשת למטה בדברים גשמיים יהי' [יהיה] ע"י גילוי חכמה עילאה ממש כמו שהי' [שהיה] אז וכמ"ש ואשים דברי בפך⁴¹ **כו'.**⁴²

「這裡也」：也就是說，即使妥拉在下界包裹於物質事物之中，也要藉由至高智慧（חכמה，Chochmah）本身的顯現而實現，正如當時一樣；如經上所說：「我將我的話放在你口中」，等等。

「這裡也」是指，即使如今妥拉包裹於物質事物之中，其中仍應帶有與當時相同的至高智慧顯現。「我將我的話放在你口中」這句經文表明：學習者口中所說的，正是 ה' 自己的話。

16 **ולהיות גילוי כזה למטה הוצרך יעקב מתחלה להעלותן למעלה מעלה לבחי' סוכ"ע. וכמ"ש וירימה מצבה**⁴³ **להיות כי נעוץ סופן בתחלתן**⁴⁴ **ועי"ז נעוץ תחלתן בסופן כו' שמדרגה היותר גבוה יותר יכולה לירד ולהתפשט מטה מטה כידוע:**⁴⁵

為了使這樣的顯現臨到下方，雅各（יעקב）起初必須先將它們提升到極高之處，提升至環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin）的層面。正如經文所說：「他把它立起作為柱子」；這是因為「終端嵌在起端」，藉此「起端嵌在終端」，等等；層次愈高，便愈能下降並向下延展，這是眾所周知的。

為了將這樣的顯現引到下方，雅各首先必須把字母提升至 **סובב כל עלמין**，即環繞一切世界之光；正如本週妥拉後面的經文所說，雅各「把它立起作為柱子」。這個原則出自《Sefer Yetzirah》：終端嵌在起端，也就是說，最低處根植於最高處；而層次愈高，便愈能延伸至更低之處。

我父親的家：以撒的歡笑

17 וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי והי' [והיה] הוי' לי לאלקים. שכל זה יהיה ע"י העלאות והמשכות

שממטה למעלה ומלמעלה למטה שהוא בחי' וישם מראשתיו כו'

這就是[「我必平安回到我父親的家，且 ה' (Havayah) 將成為我的 אלקים (Elokim)」的意思]：這一切都將藉由上升與引下而實現，也就是由下而上、由上而下；這是「他把[它們]放在頭旁」等語所指的層面；然後是「他把油倒在上面」等語，如前所述。

現在，maamar 回到這個誓願。這一切都藉由兩種運動而實現：從下而上的上升——「他把[它們]放在頭旁」；接著是從上而下的下降——「他把油倒在上面」。

ואח"כ ויצק עליה שמן כו' כנ"ל כי הנה אבי⁴⁶ קאי על יצחק וכמ"ש כי אתה אבינו⁴⁷ שלע"ל [שלעתיד לבוא] יאמרו על יצחק כי אתה אבינו כו'.

「我的父親」指的是以撒（יצחק），如經上所說：「因為祢是我們的父親」；因為在將來，人們將論到以撒說：「因為你是我們的父親」等語。

「我的父親」是指以撒：塔木德（Shabbos 89b）記載，在將來，以撒為他的子孫懇求之後，以色列人會用以賽亞的話對他說：「因為你是我們的父親。」

18 והנה יצחק הוא מלשון צחוק ותענוג וכמ"ש צחק עשה לי⁴⁸ כו' כל השמע יצחק לי

現在，以撒（יצחק，Yitzchak）這個名字源自「歡笑」（צחוק，tzechok）與喜悅之意，如經文所說：「י'使我歡笑」等等；「凡聽見的人，都要與我一同歡笑（יצחק，yitzchak）。」

以撒這個名字源自歡笑之意；撒拉（שרה，Sarah）在他出生時說：「י'使我歡笑；凡聽見的人，都要與我一同歡笑。」歡笑表達喜悅。

והוא לשון עתיד שיתגלה בחי' התענוג העליון⁴⁹ שלמעלה והוא ע"י בחי' הבירורי' [הבירורים / הבירורים] שלמטה בבחי' אתכפא ואתהפכא מחשוכא לנהורא ע"י העלאות והמשכות כנ"ל.

而[yitzchak，「他將歡笑」]是未來式，意指上方的至高喜悅將會顯露；這是藉著下方的淨化提煉（בירורי'，beirurim），以克制降伏（אתכפא，iskafya）及轉化（אתהפכא，is' hapcha）的方式，將黑暗轉為光明，並透過如上所述的提升與引下而達成。

以撒也是一個未來式動詞，意為「他將歡笑」。因此，它指向未來將會顯露的至高喜悅；這喜悅是藉著在下方淨化世界的工作而帶來的：降伏邪惡，並將黑暗轉為光明。

19 וכמו התענוג והצחוק שלמטה שאינו אלא מאיזו שינוי והתחדשות כמו למשל צפור המדברת⁵⁰ וכדומה שאין דרכה וטבעה לדבר משא"כ מאדם המדבר אין מקבלים תענוג כלל לפי שדרכו בתמידות לדבר. וכמו"כ [וכמו כן] ממש למעלה.

正如下界的喜悅（תענוג，taanug）與笑聲，唯有源於某種變化與新奇；例如會說話的鳥等，說話並非牠的習性與天性。相反，對於會說話的人，我們完全不會感到喜悅，因為說話是他一貫的常態。上界也正是如此。

喜悅源於新奇。會說話的鳥使我們感到喜悅，因為說話並非牠的天性；會說話的人卻不會使任何人感到喜悅，因為說話對他而言很平常。上界也是如此：使 ה' 感到喜悅的，正是出乎意料之事。

הנה בחי' יעקב הוא י' עקב שהוא בחי' ירידת והשתלשלות אלקות עד למטה מטה גם בבחי' עקבי' שהם עולמות הנפרדים לגמרי ובעלי גבול כו'.

現在，雅各（יעקב）這一層面就是「י' עקב」（yud-akev，意即「yud延至腳跟」）：下降，沿著世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus），一直延至極其低下之處，甚至降至「腳跟」的層面；這些就是完全分離且有限的世界，等等。

雅各的「yud延至腳跟」，指 אלקות一路降至最低下、有限的世界；這些世界看來完全與祂分離。

20 וכמ"ש ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה⁵¹ שנמשך ונשתלשל בהשתלשלות וצמצומים כ"כ [כל כך] להתהוות יש מאין בעלי גבול ועלמין דפרודי

正如經上所寫：「雅各（יעקב）離開別是巴，前往哈蘭（חרן，Charan）」：[אלקות ה'] 被引降，並經由世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）與收縮（צמצום，tzimtzum）而下延，如此之甚，以致有限的存在與分離的諸世界得以從無中生成，

雅各前往哈蘭的旅程，再次被解讀為 ה' 的 אלקות不斷下延；經過重重收縮，有限而彼此分離的世界便從無中生成。

שהם בחי' נברא' [נבראים] נפרדים שהם בחי' יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמו] שנק' חר"ן והוא מלשון נחר גרוני^{52, 53} כו'.

也就是說，它們是彼此分離的受造物，是實有（יש，yesh），並且各自獨立分立；這稱為哈蘭，而「我的喉嚨乾枯」一語中的「乾枯」（נחר，nichar）一詞，正是這一名稱的由來，等等。

這些彼此分離、感覺自己獨立存在的存在物，稱為哈蘭（חרן）；maamar將這個名稱與nichar（נחר，「乾枯」）一詞聯繫起來。哈蘭與nichar共享字母ח與ר，而nichar出現在「我的喉嚨乾枯」這句詩篇中。

והיינו שהחיות אלקות הנמשך ומתלבש בהם שנק' בחי' גרון שהוא קול כנודע⁵⁴ מכוסה ומוסתר בהם לגמרי עד

也就是說，那被引降並包裹在它們之中的**אלקות**生命力，稱為喉嚨這一層面；喉嚨就是聲音，這是眾所周知的。這生命力在它們之中完全被遮蓋、隱藏，

受造物中的**אלקות**生命力稱為「喉嚨」，因為喉嚨發出聲音，也就是創造它們的**אלקות**言說。在這些世界中，那聲音完全被遮蓋、隱藏。

שהם עלמין דפרודי וחשך לגמרי כאלו הם יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמן] ואזי נק' חרן לשון נחר גרוני כו'. וכמ"ש נאלמתי דומיה⁵⁵ כו'.

直到它們成為彼此分離、完全黑暗的世界，彷彿它們是各自獨立分立的實有；此時便稱為哈蘭，源自「我的喉嚨乾枯」一語，等等。正如經上所寫：「我沉默不語」，等等。

於是，諸世界變得彼此分離而黑暗，彷彿各自獨立存在。這就是「喉嚨乾枯」，也是「我沉默不語」所說的沉默：人聽不見**אלקות**之聲。

21 והנה תכלית המכוון בירידת והשתלשלות אור ה' כ"כ [כל כך] למקום חשך ועלמין דפרודי. היינו בכדי

שיהי' [שיהיה] אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא כו'

如今，**ה'**之光如此深遠地下降，並經歷世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus），直至黑暗與分離諸世界之境，其最終目的乃是使黑暗受到制伏（אתכפיא，iskafya），並轉化為光明（אתהפכא，is' hapcha）等等：

為甚麼 **ה'**之光要下降得如此之深，進入黑暗與分離之中？目的在於使黑暗受到制伏並轉化為光明（iskafya 與 is' hapcha，即制伏與轉化）。

להפוך את כל המדות רעות שהם האהבה ורשפי אש של הבלי עולם או הכעס כו'

也就是轉化一切惡劣的情感屬性（מדות，middos），包括對世間虛幻事物的愛戀與熾烈如火的激情，或是憤怒等等；

就人而言，這指的是惡劣的情緒：對世間虛幻事物燃起熾烈的愛戀、憤怒以及諸如此類的情緒。

להפכם שיהיו רק לה' לבדו ולהיות בבחי' בטול הרצון לה' לבד ולא בבחי' יש ונפרד בפ"ע [בפני עצמן] כו'.

使它們轉化，唯獨歸向 **ה'**，並處於意願唯獨向著 **ה'**而自我消融（ביטול，bittul）的狀態，而不再覺得自己是獨立於 **ה'**之外的存在等等。

這些情緒要轉化為唯獨指向 **ה'**，使人放下自己的意願而順服於 **ה'**，不再覺得自己是獨立的自我。

ונק' בחי' זאת תשובה שהוא בחילא יתיר כו' דהיינו המדות רעות שהם ברשפי אש להפכם ולהשיבם לה' לבד כנ"ל

這個層面稱為悔悟回歸（תשובה，teshuvah），它是「以更大的力量」等等；也就是[取來]那些如烈焰般熾燃的惡劣情緒，將它們轉化，使它們唯獨回歸 ה'，如上所述。

這種轉化稱為悔悟回歸，它以「更大的力量」發揮作用：取用惡劣情緒本身的烈焰，使之轉而歸向 ה'。

וזהו במקום שבעלי תשובה עומדין⁵⁶ צדיקי' [צדיקים] גמורים אין יכולים לעמוד). ועיי'ז נעשה תענוג גדול למעלה והוא מבחי' אתכפיא ואתהפכא מחשוכא לנהורא שלמטה.

（這就是「悔悟者所站立之處，完全的義人也無法站立」的意思。）藉此，上方產生極大的喜悅；這喜悅源於下方對黑暗的制伏與轉化，使黑暗成為光明。

因此，悔悟者能站立在連完全的義人也無法站立之處。這種轉化會在上方引發極大的喜悅。

וזהו יפה שעה אחת בתשובה^{57,58} כו' להיות שע"י בחי' תשובה דוקא נעשה התענוג למעלה כ"כ [כל כך] שהוא ממש כמשל צפור המדברת כנ"ל

這就是「悔悟回歸中的一小時更為美好」等等的意思：因為唯有藉著悔悟回歸，才會在上方產生如此巨大的喜悅，恰如前述會說話的鳥的譬喻；

《Mishnah》說，在此世悔悟回歸的一小時，勝過來世的一切生命。悔悟回歸在上方引發喜悅，正如會說話的鳥的譬喻：那是出乎意料之事。

ואזי נעשה מבחי' חר"ן רנ"ה וכנודע על ענין חמץ ומצה שמאות החי"ת של חמץ נעשה ה"א כמ"ש בזהר פ' פנחס⁵⁹ ע"פ גער חי"ת קנה^{60,61} כו' ונעשה בחי' מצה.

於是，哈蘭（חרן，Charan）這一層面便成了歡唱（רנה，rinah）。眾所周知，酵物（חמץ，chametz）與無酵餅（מצה，matzah）也有相同的情形：酵物中的字母 ח（ches）變成 ה（hei），正如《Zohar》（זהר）在〈Parshas Pinchas〉、解釋「斥責蘆葦中的獸（חית，chayas；此處讀作 ח，ches）」一節時所說等等；由此便成為無酵餅的層面。

於是，哈蘭（חרן）成了歡唱（רנה）：ח變成ה。酵物（חמץ）與無酵餅（מצה）也是如此，兩者的字母只在ח與ה不同；《Zohar》將「斥責蘆葦中的獸」讀作斥責字母ח。

כמו"כ [כמו כן] מחרן נעשה רנה כמ"ש באבוד רשעים רנה⁶² שהוא בחי' התענוג שנעשה למעלה מבחי' אתכפיא ואתהפכא כנ"ל.⁶³

同樣，哈蘭也成了歡唱，正如經上所說：「惡人滅亡時，便有歡唱（רנה）」；這就是因下方的制伏與轉化而在上方產生的喜悅，如上所述。

「惡人滅亡時，便有歡唱」這句經文表明，邪惡被克服時就會有歡唱。這歡唱正是下方制伏並轉化黑暗後，在上方產生的喜悅。

未來的顯露

22 והנה בחי' התענוג הזה יתגלה לעתיד דוקא שאז ואת רוח הטומאה אעביר⁶⁴ כו' שלא יהיה עוד בחי' חשך ובירורי' [ובירורים] כמו שהוא עתה בעליות וירידות אלא כמ"ש בחריש ובקציר תשבות⁶⁵ כמבואר במ"א.

如今，這喜悅（תענוג，taanug）唯有在未來才會顯露；因為那時「我必除去污穢之靈」等等，不再有黑暗，也不再有如今在升降起伏中所經歷的提煉；而是如經上所說：「在耕耘與收割之時，你要安息」，正如別處所闡明的。

這喜悅唯有在未來才會完全顯露，那時 ה' 將從大地上除去污穢之靈。屆時再沒有黑暗需要提煉，也不再起伏；「耕耘與收割」的工作，也就是提煉的工作，將會停止，人便得以安息。

23 ויהיה בחי' גילוי אור ה' למטה בבחי' יחוד וביטול בתכלית כמו שהוא למעלה בעולמות עליונים דאיהו וחייהי וגרמוהי חד כו' שעתה הוא מאין ליש כו' משא"כ לעתיד יהיה מיש לאין בבחי' ביטול ואתהפכא כו'.

並且，ה'之光將在下界顯現，呈現徹底合一與自我消融（ביטול，bittul）的狀態，正如它在上界諸高等世界中那樣；在那裡，「祂與祂的生命力及器皿為一」，等等。因為如今是從無到有，等等；但在未來，則將從有到無，處於自我消融與轉化的狀態，等等。

在未來，ה'的光將以與高等世界相同的合一，在下界顯現。如今，創造是「從無到有」，產生了感覺自身具有獨立實在性的存在；那時則將是「從有到無」，因為受造物將體認自身在 ה' 面前處於 ביטול 的狀態，並且發生轉化。

24 ואזי יתגלה בחי' ענג העליון שהוא בבחי' א"ס והוא בחי' יום הז' יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים⁶⁶ שהוא בחי' גילוי ענג העליון כנודע שנעשה מהבירורים שלמטה בשיתא אלפי שנין כו'.

那時，至高的喜悅（תענוג，taanug）——它處於無限者（אין סוף，Ein Sof）的層面——將會顯露；這就是第七日的層面，即「整日盡是安息日（שבת，Shabbos），也是永恆生命的安息」的日子。這是至高的 תענוג 顯露；眾所周知，這是由六千年期間在下界所作的精煉而成，等等。

屆時，至高的 תענוג 將會顯露，它本身是無限的。這就是「第七日」，即全然安息、休憩的時代；它是世界六千年期間精煉工作的成果。

וזֶהוּ וּשְׁבַתִּי כו' אֶל בֵּית אָבִי⁶⁷ שֶׁהוּא בַּחֲוֵי חֲזָרָה וְהִשְׁבָּה שֶׁל בַּחֲוֵי יַעֲקֹב מִבַּחֲוֵי חֲרָ"ן כְּנִ"ל לְבַחֲוֵי רִנָּה שֶׁנֶּקֶד בֵּית אָבִי שֶׁהוּא בַּחֲוֵי יִצְחָק שֶׁהוּא בַּחֲוֵי הַצְחָק וְהַתְעַנּוּג הָעֲלִיוֹן שִׁיתְגַּלָּה לַעֲתִיד מִבַּחֲוֵי אֲתַכְפִּיא וְאֲתַהַפְכָא הֲנִ"ל:

這就是[「我將歸回」等語，以及「回到我父親的家」的意思]：它指的是雅各（יעקב）這一層面，從哈蘭（חרן，Charan）這一層面，如上所述，返回並復歸到喜悅之歌（רנה，rinah）這一層面。這一層面稱為「我父親的家」，也就是以撒（יצחק）的層面；以撒就是至高的笑聲與תענוג，它將於未來由前述的降服與轉化而顯露。

這就是雅各「回到我父親的家」：從哈蘭——隱藏的神聖之聲——返回喜悅之歌，也就是以撒的層面；以撒象徵將於未來顯露的笑聲。

第 8 節 · 25-29

和平，以及轉為 אלקים

25 וְזֶהוּ שִׁיאֲמָרוּ לַעֲתִיד עַל יִצְחָק דּוּקָא כִּי אַתָּה אַבִּינוּ לֵהוּיֹת כִּי זֶהוּ תַּכְלִית הַמְכוּוֹן בִּירִידַת וְהַשְׁתַּלְשָׁלוֹת הָעוֹלָמוֹת כְּדֵי שֶׁעִי"ז יִהְיֶה צָחֻק וְתַעֲנוּג לְמַעַלָּה כְּנִ"ל.

這就是為甚麼將來他們會特別論及以撒（יצחק）而說：「因為你是我們的父親」：世界的下降與層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus），其最終目的正是使上方因此有歡笑與喜悅（תענוג，taanug），如上所述。

為甚麼將來以色列會在列祖之中，特別稱以撒為「我們的父親」？因為諸世界下降的全部目的，就是使上方產生歡笑與喜悅；而以撒正是這歡笑。

וזֶהוּ וּשְׁבַתִּי בְּשָׁלוֹם כו'. כִּי בַּחֲוֵי עֲנַג הֲנִ"ל שִׁיתְגַּלָּה לַעֲתִיד הוּא דּוּקָא עִי"י בַּחֲוֵי הָעֲלָאוֹת וְהַמְשָׁכוֹת שֶׁהֵם בַּחֲוֵי הַבִּירּוּרִים לְמִטָּה בְּבַחֲוֵי אֲתַכְפִּיא וְאֲתַהַפְכָא כְּנִ"ל שֶׁנֶּקֶד בַּחֲוֵי שָׁלוֹם.

這就是[「我將平安歸回」等等]的意思。因為上述的喜悅將在將來顯露，而這喜悅正是透過提升與引下而來；它們就是在下界以降伏與轉化的方式進行的淨化，如上所述；[這]稱為和平（שָׁלוֹם，shalom）這一層面（בחינה，bechinah）。

現在解釋「平安」一詞。未來的喜悅，是透過上升與下降這兩種運動而來；在下界藉著降伏並轉化邪惡來淨化世界；這兩者的結合稱為「和平」。

להיות כי שלום הוא המחבר שני הפכים וכמ"ש עושה שלום במרומיו.⁶⁸ שמיכאל שר של מים⁶⁹ וגבריאל שר של אש כו'.

因為和平能使兩個相反者結合，正如經上所說：「祂在祂的高天之處締造和平」：米迦勒（מיכאל）是水之統領，加百列（גבריאל）是火之統領，等等。

和平使相反者合而為一。米德拉什將「祂在祂的高天之處締造和平」解釋為：使米迦勒——一位雪之天使（此處稱為水之統領）——與加百列——一位火之天使——彼此和睦，使二者互不傷害。

26 והנה כתיב שלום שלום לרחוק ולקרוב⁷⁰ והיינו ב' בחי' שלום⁷¹ שלום מלמטה למעלה והיינו לרחוק שנעשה קרוב שהוא בחי' העלאה ממטה למעלה.

現在，經上寫著：「平安，平安，歸於遠者和近者。」也就是說，[有]兩個層面的平安：從下而上的平安，也就是「歸於遠者」——遠者成為近者，這就是由下而上的提升；

以賽亞書中「平安，平安」重複了兩次，因此有兩種平安。第一種是「歸於遠者」的平安：遠者，也就是下界，被帶到近處，從下而上升起。

ושלום מלמעלה למטה היינו בחי' ירידת והמשכת אלקות למטה בבחי' תורה ומצות כמבואר לעיל במ"ש ויצק שמן כו'.

以及從上而下的平安，也就是אלקות降下並被引至下方，進入妥拉（תורה，Torah）與誡命（מצות，mitzvos）之中；如上文就「他澆上油」等經文所作的解釋。

第二種是「歸於近者」的平安：אלקות從上而降入妥拉與誡命，正如雅各（יעקב）把油澆在柱子上。

27 וע"י ב' בחי' שלום הנ"ל שהם בחי' אתהפכא מחשוכא לנהורא שלא יהיו בבחי' עלמין דפרודי רק בבחי' יחוד וביטול כמו שהוא למעלה בעולמות עליוני' [עליונים] ממש

透過以上所說的兩個和平層面（בחינה，bechinah），也就是使黑暗轉化為光明，這樣它們便不再處於彼此分離的世界狀態，而只處於合一與自我消融（ביטול，bittul）的狀態，正如高等世界中實際呈現的情形，

透過這兩種和平，黑暗轉化為光明；下界不再是彼此分離的世界，而是與 ה' 合一，如同高等世界那樣。

ואזי אשוב אל⁷² בית אבי שיתגלה ממילא בחי' הענג העליון שהוא בבחי' א"ס ממש למעלה מעלה מהשתלשלות העולמות במדרגות רבות מעלה ומטה וחשך ואור.

那麼，「我將回到我父親的家」：至高的喜悅（תענוג，taanug）——它確實處於無限者（אין סוף，Ein Sof）的層面，遠遠高於世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）及其許多階梯，凌駕於高低、黑暗與光明之上——將自行顯露。

那麼，「我將回到我父親的家」：至高的喜悅將自行顯露。它是無限的，遠遠高於整個世界層層下延的鏈條及其其中高低、黑暗與光明的區分。

משא"כ לגבי עצמותו ומהותו ית' קטן וגדול שוים ממש בלי שינוי וכחשכה כאורה⁷³ ממש.

然而，相對於祂的本質與本體，願祂受頌讚，大小確實完全相等，毫無變化；「黑暗正如光明」。

因為對 ה' 自身的本質而言，這些區分根本不存在：大小相同，黑暗也如同光明，正如詩篇所說。

28 ואז והיה הוי' לי לאלקים כו'. כי הנה כתיב כי שמש ומגן⁷⁴ הוי' אלקים שכמו שהמגן הוא נרתק

להשמש ומכסה ומסתיר על אור השמש כמו"כ [כמו כן]

而那時，「對我而言，הוי' (Havayah) 將是 אלקים (Elokim)」等等。因為經上寫道：「因為，ה'是太陽，אלקים是盾牌」：正如盾牌是太陽的鞘，遮蓋並掩蔽太陽的光，

現在來到這個誓願的核心語句：「ה'將作我的 אלקים。」詩篇將「太陽」與 ה'相配，將「盾牌」與 אלקים相配：正如盾牌遮住太陽，成為其光的鞘。

שם אלקים הוא בחי' נרתק לשם⁷⁵ הוי' ומכסה ומסתיר עליו להיות נבראים בעלי גבול ונפרדים בפ"ע

[בפני עצמו] משא"כ שם הוי' הוא בחי' המשכת אור ה' למטה כו'.⁷⁶

同樣，אלקים是 ה'的鞘，遮蓋並掩蔽它，使有限且各自分離的受造物得以被創造；相較之下，ה'是將 ה'的光引降至下方，等等。

因此，ה'遮蔽 אלקים，讓有限且彼此分離的受造物得以存在，不致被光淹沒。相較之下，ה'是將 ה'的光引降下來。

29 והנה כ"ז [כל זה] הוא בבחי' השתלשלות מעלה ומטה וחשך ואור אבל לעתיד שיתגלה בחי' ענג העליון

שהוא למעלה מעלה מבחי' ההשתלשלות והוא למעלה מעלה מבחי' שם⁷⁷ הוי' ושם אלקים

如今，這一切都處於世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）之中，涉及上與下、黑暗與光明。

這一切——太陽與盾牌、顯露與隱藏——都屬於世界的層層下延鏈條，其中有上與下、黑暗與光明。

ואזי מה שעתה הוא בחי' שם הוי' יהיה אז בחי' אלקים לגבי בחי' ענג העליון הנ"ל

然而，到了未來，上層的喜悅將顯露；它遠高於世界層層下延的鏈條，也遠高於 הוי' (Havayah) 與 אלקים (Elokim)。屆時，如今 ה'的層面，相對於上述上層的喜悅，便是 אלקים的層面。

然而，未來將顯露的喜悅遠高於整個層層下延的鏈條，甚至高於 ה'與 אלקים。相對於它，即使 ה'——如今作為顯露之名的 ה'——也將如同 אלקים，只是一層遮蔽；這就是「ה'對我而言將是 אלקים」的意思。

ואזי והאבן הזאת אשר שמתי מצבה⁷⁸ כנ"ל יהיה בית אלקים שיהיה בית וכלי לבחי' אלקים דלעתיד שהוא בחי' הוי' עתה.

屆時，「這塊我立為柱子的石頭」，如前所述，「將成為 אלקים 的居所」：它將成為居所與器皿，承載未來的 אלקים 層面；而那正是如今的 ה' 層面。

這塊最低的石頭，屆時將成為「אלקים 的居所」：成為一個器皿，承載屆時將被稱為 אלקים 的層面；而那正是我們如今所認識的 ה'。這回答了第一個問題：當 ה' 成為「אלקים」時，石頭便成了居所。

וכל אשר תתן לי הוא לשון עתיד היינו כל עליות שיהיו לעתיד הכל עשר אעשרנו לך בבחי' מעשר כנודע וד"ל [ודי למבין]:

「祢所賜給我的一切」是未來時態；也就是說，未來所有的提升，一切「我都必定拿出十分之一獻給祢」，以什一奉獻的方式，如所知；懂者自明。

雅各（יעקב，Yaakov）的誓言以「祢所賜給我的一切，我都必定拿出十分之一獻給祢」作結。「將賜給」是未來時態：未來無盡的提升，也都將以十分之一的方式奉獻給 ה'。這篇 maamar 最後以「懂者自明」作結。

第 9 節 · 130

總結

30 קיצור⁷⁹ (א) הנה יעקב המשיך היו"ד ח"ע [חכמה עילאה] לבחי' עקביי' וזהו ענין יציאת יעקב מבאר שבע

יסוד אי' [אימא] לבחי' חרן כדי להעלות בירורי נוגה

撮要。(a) 雅各（יעקב，Yaakov）將字母 yud（יו"ד）——超然的智慧（חכמה，Chochmah）——引下至腳跟的層面。這就是雅各離開別是巴（באר שבע，Be'er Sheva），前往哈蘭（חרן，Charan）的意義：別是巴是母親的根基（יסוד אמא，Yesod of Imma），即理解（בינה，Binah）的通道；他前往哈蘭，是為了提升善惡混雜、可予淨化的領域（נוגה，nogah）中待提煉的部分；

這是分為三點的撮要。(a) 雅各將字母 yud，也就是超然的智慧，引下至腳跟。別是巴被認定為母親的根基，是理解的通道；雅各下到哈蘭，是為了提升困在善惡混雜、可予淨化的領域中的火花。

והיינו מה שלקח מאבני המקום⁸⁰ שהם בחי' אותיות דבר ה' המלובשים בדצ"ח [בדומם צומח חי] ועשה מהם אבן אחת הוא בחי' יו"ד שזהו וישם מראשותיו⁸¹ (ע' [עיין] זהר ח"א [חלק א'] דע"ב ופ' ויצא קנ"א ופ' ויחי רל"א ובמ"ש ע"פ אבן ישראל)^{82, 83, 84}

也就是說，他取了那地方的石頭；那些石頭是 ה' 的言語之字母，包裹在無生物、植物與動物之中；他把它們合成一塊石頭，這就是字母 yud 的層面。這就是「他把[它]放在頭旁」（參見《Zohar》（זהר），第一部，第72葉；Vayetzei篇，第151葉；Vayechi篇，第231葉；以及關於「以色列的石頭」這節經文的闡釋）。

石頭是 ה' 的言語之字母，包裹在無生物、植物與動物之中。雅各把它們聚合為一個字母 yud，並「放在頭旁」。括號中的引文指向《Zohar》中的相關篇頁，以及對「以色列的石頭」的闡釋。

ואח"כ וישם אותה מצבה⁸⁵ המשכת בחי' ו' שנמשך מהיו"ד והוא ענין אורייתא מח"נ [מחכמה נפקת] ויצק עליה שמן להיות מה להלן באימה ויראה אף כאן באימה ויראה:⁸⁶

之後，「他把它立作柱子」：這是引下字母 vav (ו') 的層面；字母 vav 從字母 yud 延伸而來。這就是「Torah 出自 Chochmah」的意義。「他把油倒在上面」，使得「正如那裡[是]在敬畏與畏懼中，這裡也在敬畏與畏懼中」。

柱子是從字母 yud 延伸而來的字母 vav，象徵 Torah 出自超然的智慧。油象徵智慧在 Torah 中的顯露，使人能以西奈山時的敬畏之心研習 Torah。

(ב) ועי"ז ושבתי בשלום אל בית אבי בחי' יצחק כי אתה אבינו⁸⁷ והוא הצחוק והתענוג שיהיה לע"ל [לעתיד לבוא] מבירורים אלו והיינו ע"י אתכפא ואתהפכא נתברר מבחי' חר"ן ונהפך החי"ת לה"א להיות רנ"ה בחי' תענוג

(b) 藉此，「我將平安地回到我父親的家」，即以撒（יצחק，Yitzchak）的層面；「因為你是我們的父親」。這就是未來時代從這些提煉中產生的歡笑與喜悅。也就是說，藉著屈服與轉化，[它]從哈蘭的層面被提煉出來；字母 ח (חית，ches) 轉變為字母 ה (הא，hei)，於是成為歡欣喜悅（רנה，rinah），即喜悅的層面。

(b) 結果是回到「我父親的家」——以撒；這也是未來時代的歡笑與喜悅，由這些提煉而生：哈蘭（חרן）被提煉，其字母 ח 轉為 ה，成為歡欣喜悅（רנה），即喜悅。

(ועד"ז בענין יצ"מ [יציאת מצרים] מיצר הגרון ע"ז בחי' חרן נחר גרוני⁸⁸ כו' וימררו חיי אבותינו וכשנעשה יצ"מ [יציאת מצרים] הוא בחי' מצה משא"כ חמץ כענין ההפרש בין חרן לרנה):

(出埃及 (מצרים, Mitzrayim) 也是如此：從喉嚨的狹窄通道 (מיצר הגרון, meitzar hagaron) 而出，這與哈蘭的層面相似——「我的喉嚨乾枯了」等等；「他們使我們祖先的生命苦不堪言」。當出埃及發生時，便是無酵餅 (מצה, matzah) 的層面，有別於發酵之物 (חמץ, chametz)，正如哈蘭與歡欣喜悅 (רנה, rinah) 之間的差異。)

出埃及也是如此。Mitzrayim 被解作喉嚨的狹窄通道，如同哈蘭中乾枯的喉嚨；那時埃及人使我們祖先的生命苦不堪言。離開埃及是無酵餅的層面，與發酵之物相對，就如歡欣喜悅與哈蘭相對。

(ג) וגילוי ענג זה ע"י ב' בחי' שלום לרחוק ולקרוב⁸⁹ ואז שם הוי' יהיה רק בבחי' אלקי' לגבי גילוי ההוא ולפיכך האבן הזאת שהיא בחי' המלי' המקבלת משם הוי' יהיה בחי' בית אלקים

(c) 這喜悅的顯露，藉由兩種平安而成就：「給遠方的人，也給近處的人」。此時，相對於那一顯露，ה' (Havayah) 只處於 אלקים (Elokim) 的層面。因此，「這塊石頭」——從 ה' (Havayah) 接受的王權 (מלכות, Malchus) 層面——將成為「אלקים」的居所」這一層面。

(c) 這喜悅藉由兩種平安而顯露：給遠方的人，也給近處的人。相對於這一顯露，Havayah 如同 Elokim；而那塊從 Havayah 接受的石頭，也就是王權，成為「אלקים」的居所。

(וגם י"ל [יש לומר] כיון דלע"ל [דלעתיד לבוא] יאמרו ליצחק כי אתה אבינו ע"כ שייך בחי' זו בשם אלקים וז"ש [וזהו שכתוב] צחוק עשה לי אלקים):⁹⁰

(也可以這樣說：既然未來時代人們將對以撒說：「因為你是我們的父親」，那麼這一層面便與 אלקים 相連；這就是「אלקים使我歡笑」的意思。)

另一種解釋是：因為未來時代以色列將對以撒說「你是我們的父親」，所以未來的這一層面與 אלקים 相連；正如撒拉 (שרה, Sarah) 所說：「אלקים使我歡笑。」

在事奉中的實踐

一個人不應只是壓抑自己的不良情緒——對世俗事物的熾熱愛戀與憤怒——而應將它們扭轉，導向唯獨 ה'；這種在此世黑暗中實踐的悔悟回歸，能帶給 ה' 一種連完全義人也無法帶來的喜悅。學習妥拉，即使是最貼近日常生活的律法，也應帶著西奈山的敬畏之情，視之為 ה' 自身智慧的顯露。

討論問題

1. 為何雅各必須先將石頭提升至最高層次，才能把上層智慧引入其中？
2. 會說話的烏這個譬喻，如何說明悔悟回歸的事奉為何比義人的事奉帶來更大的上層喜悅？
3. 相較於字母承載的觀念，字母在何種意義上是「無生命的」？這說明世界與神聖言語有何關係？
4. 未來受造界將「從有歸於無」是什麼意思？這與 ה' 轉為「אלקים」有何關係？
5. 「與遠方者和好」及「與近處者和好」這兩種和平，如何分別對應柱子與油？

註記

第 1 段

1 ושבתי בשלום

註釋指出，米特勒雷貝（אדמו"ר האמצעי，Mitteler Rebbe）所抄錄的這篇 maamar 刊載於該處，並以「雅各立了誓」這句經文開篇。這是同一篇講論的另一份記錄。

KEHOT 註記

הנחת כ"א אדה"א בסה"מ תקס"ח ח"ב ע' תרכו מתחיל וידר יעקב נדר (וכן הוא ההתחלה בתו"ח). עוד הנחה בסה"מ הנחות הר"פ ע' סז. באוה"ת ויצא כרך א קצג, ב מצייך הצ"צ שד"ה זה וד"ה ששים המה הנדפס בלקו"ת שה"ש נאמרו בשבת א'. ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. קיצורים באוה"ת כרך ה תננד, ב. נדפסו במ"מ לדף כא, ד. לכלול מאמר זה ראה ד"ה ושבתי בשלום תשל"ח (נדפס בסה"מ מלוקט ח"ב ע' קנז). ד"ה זה תשמ"ז.

2 ושבתי בשלום

雅各（יעקב）啟程前往哈蘭時，在伯特利起誓：倘若^ה使他平安地回到父親家中，「^ה（^ה）^ה將成為我的^האלקים（Elokim）。」按字面意思，^ה將是他的^האלקים；這篇 מאמר（maamar）則將其解讀為：相對於未來將顯露的更高喜悅，^ה成為「אלקים」，不過是一層遮蔽。

בראשית כ"ח:21א

וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה ה' לִי לְאֱלֹהִים:

so that I come back to my father's house in peace, then shall the L-RD be my G-d,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כח, כא.

3 והאבן הזאת אשר שמתני מצבה יהיה בית אלקים

誓言接著說：他立為柱子的那塊石頭，將成為^ה的殿（בית אלקים，beis Elokim）；凡^ה賜給他的一切，他都要取十分之一奉獻。這篇 מאמר 提出疑問：為何那塊石頭成為^האלקים？

בראשית כ"ח:22ב

וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שָׁמַנִּי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּנִּי לִי עֲשֶׂה אֲעֲשֶׂה לָּךְ:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be G-d's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

4 וצריך להבין השייכות של האבן וכו'

註釋指出，這個版本與《Torah Chaim》都在此處提出了本篇本文兩個問題以外的其他問題。

KEHOT 註記

בסה"מ תקס"ח ובתו"ת נמצאים עוד קושיות: "אור אבא שהוא אור הראשון דאצי' יונק מן בחי' מזל השמיני דא"א והוא מזל ונוצר חסד ונקי בשם מזל העליון". — סה"מ תקס"ח כרך ב ע' תתקמב. וראה בלקו"ת אמור לט, א. לשון יניקה, ומהו ההגדלה. ובסה"מ תקס"ח שם.

第 2 段

5 ויפגע במקום וילן שם כירבא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא:

雅各（יעקב）前往哈蘭途中，黃昏時來到「那地方」，取了那地方的一些石頭，放在頭旁，躺下睡覺。這篇 maamar 將把這些石頭解讀為字母。

בראשית כ"ח:11א

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלָּן שָׁם כִּירְבָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאֲשֵׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כח, יא.

6 וישם אותה מצבה

清晨，雅各取了放在頭旁的那塊石頭，立起來作柱子，並把油倒在柱頂。這篇 maamar 將把直立的柱子解讀為字母 ו（vav）的引下。

בראשית כ"ח:18א

וַיִּשָּׁם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאֲשֵׁתָיו וַיִּשֶׁם אֹתָהּ מִצְבָּה וַיִּצֶק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put under his head, and set it up for a pillar, and poured oil upon the top of it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 3 段

7 本週妥拉篇章的開篇經文：雅各（יעקב）離開別是巴——他父母的家——前往哈蘭，拉班所在的城。這篇 maamar 將這段旅程解讀為神聖之光從最高層面下降至最低層面。

בראשית כ"ח:10א

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּעַר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ תְּרִנְהָ:

And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8 יעקב הוא בחי' יו"ד עקב

在 27b（Vayeshev 1:16），字母 יו"ד 從思想的起始處引伸至「腳跟」，也就是言語；雅各「從一端橫互至另一端」，在每一個世界中，依其相應的尺度，涵蓋頭與腳跟。在 29a（Vayeshev 4:5-6），雅各的字母 יו"ד 是引伸至腳跟、亦即最低層面盡頭的 Chochmah；而「他的手（ידו，yado；其字母正是 יו"ד 的字母）抓住了以掃（עשו）的腳跟」，使它降服於神聖一側之下。

KEHOT 註記

ע"ח שער סדר האצ"י פ"ב. וראה פרדס שער עה"כ ערך יעקב. וערך עקב. קהלת יעקב ערך ישראל. ובכ"מ. ראה לקמן כז, ב. כט, א. לקו"ת בלק סח, ב.

ר"ה סא, ד. אוה"ת וישב תתצד, ב. תצא ע' תתעו ואילך.

第 4 段

- 9 別是巴與哈蘭成為世界層層下延之鏈的兩端，即最高處與最低處。

בראשית כ"ח:י' Genesis 28:10

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּעַר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ תְּרָנָה:

And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 5 段

- 10 צוה ישועות יעקב
詩篇作者（可拉子孫之一）對 ה' 說：「你是我的王， ה' ；求你命令拯救臨到雅各（יעקב），祈求祂下令拯救以色列。這篇 maamar 將 yeshuos 解作雅各所引下的三百七十（ש"ע）道上界之光，也解作 ה' 之光「轉向」下方。

תהלים מ"ד:ה' Psalms 44:5

אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹקִים צִוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב:

Thou art my King, O G-d; command the salvation of Jacob.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים מז, ה. "ע' לקו"ת פ' חקת ד"ה על כן יאמרו המושלים שם בהביאור ס"ז א' " — הג"ה בגיליון תו"א. קטע מכאן בד"ה לא תלבש שעטנז בסה"מ תרל"ב כרך ב ע' תסד עם הוספות.

- 11 ש"ע נהורין עילאין
那裡告訴拉比西蒙（שמעון），他的 Torah 在三百七十道光中升起；Kehot 的註釋引用這段話，以及《Idra Rabba》（אדרא רבא）和《Etz Chaim》（עץ חיים），作為「三百七十道光」一詞的出處。

Zohar I, 4b, ד, בא"א

KEHOT 註記

ראה ד"ה ושבתי בשלום — תשל"ח (סה"מ מלוקט ח"ב ע' קס) הערה 44 שבתר"ח כאן (והוא הג' ש"ע נהורין כמ"ש בזהר). ובתו"א [כאן] ישועות הם ש"ע נהורין עילאין (וראה בארוכה בהגהות לתו"א שם — באוה"ת פרשתנו קצב סע"א ואילך). ובאגה"ק ס"ג (קד, סע"ב): ישועות הוא מלשון וישע . . . דש"ע נהורין שבזה"ק (ראה זח"א ד, ב. ח"ג קלג, סע"ב. ע"ח שער טו (שער הזיווגים) פ"ב ואילך. ועוד).

- 12 ש"ע נהורין עילאין
《Idra Rabba》（אדרא רבא）談到光照耀於三百七十個方向；Kehot 的註釋引用此處以說明這個詞語。

ספר הזהר, האדרא רבא 15:134-17:147 Zohar, Idra Rabba
ט"ו:קל"ד-י"ז:קמ"ז

- 13 ש"ע נהורין עילאין
《Etz Chaim》（עץ חיים）, <Sha' ar HaZivugim> , 是 Kehot 的註釋引用之處，用以說明三百七十道光，以及它們在阿里扎爾（האר"ז）體系中的位置。

Sefer Etz Chaim 15:2/ב' ט"ו עץ חיים

... ש"ע ע"ה והכתר לבדו הכולל כולם הוא ש"ע נמצא כי בפן א' יש ט"ס כל א' כלולה מן המ"א הם ש"ע נהורין וכן בפן הב' ש"ע נהורין ממ"א אותיות הוי"ה הב' כנ"ל. גם נתבאר שם כי במצח דא"א מתלבש הדעת דעתיק (צ"ל דא"א) ובתוכו מתלבש היסוד דעתיקא וגם מזה המצח יורד הארה עד או"א כדי שיזדווגו כי הרי הוא נמשך מבחי' יסוד ודעת שהם בחי' זווג ושם נתבאר איך יורדים אורות אלו עד הגרון דא"א ושם נעשה הזווג מהחיד והגרון ונעשה בחינות אחע"ה שבגרון שהוא בחינת שם ס"ג ואהי"ה ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

- 14 וישע ה' אל הבל
ה' 「看顧」（וישע, vayisha, 亞伯（הבל）和他的供物，也就是接納了它。這篇 maamar 從同一詞根解讀 yeshuos : ה' 之光轉向下方，並降至下面的事物。

בראשית ד':ד/4 Genesis 4:4

וְהָגֵל הִבִּיא גִם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוּ וּמִתְלַבֵּן וַיֵּשַׁע ה' אֶל־הָגֵל וְאֶל־מִנְחָתוֹ:

And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And the L-RD had respect unto Abel and to his offering;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ד, ד.

- 15 ונהר יוצא מעדן
有一條河從伊甸流出，灌溉園子，然後從那裡分成四道河流。這篇 maamar 將伊甸解作上界的智慧（חכמה, Chochmah），並將河流的分岔解作隨著下降而出現的分離。

בראשית ב':י' Genesis 2:10

וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הָעֵץ וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לָאַרְבַּעָה רָאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ב, י.

第 6 段

- 16 ומשם יפרד
「從那裡分開[成為四個源頭]」；河流的分流被解讀為光遠

離其源頭而下降時所產生的分離狀態。

בראשית ב'י:10 Genesis 2:10

וְהָרָא יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת-הָגֶן וּמִשָּׁם יִפְרָד זֶהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים:

And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became four heads.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

17 שו"ה הגן כו' — בהשתלשלות רבות וצמצומים רבים

一份抄本異文作「經由下延和多次收縮」，而非「經由許多層次的下延和多次收縮」。

KEHOT 註記

בבזך 1824: בהשתלשלות וצמצומים רבים.

第 7 段

18 כמ"ש בס"י שני אבנים

那篇光明節 maamar (29a) 中，包裹情感屬性的思想、言語與行動字母被稱為無生之物；神聖的字母則是「石頭之牆」，正如「兩塊石頭建成兩座房屋」所說。接著又解釋，這些字母如何藉著焚香而提升。

KEHOT 註記

פ"ד מט"ז עפ"י נוסח האריז"ל. ראה לקמן כט, א. לקו"ת במדבר ח, ב.

19 שני אבנים בונות שתי בתיים של אבנים בונות ששה בתיים

《Sefer Yetzirah (ספר יצירה)》將字母的排列方式計作以石頭建成的房屋：兩個字母可有兩種排列，三個字母可有六種排列。（Kehot 的註釋將其引作 4:16，這是阿里扎爾 (האריז"ל) 版本中該文本所在的位置。）阿爾特雷貝 (אדמו"ר הזקן) 藉此說明，經文中的石頭指的就是字母。

ספר יצירה ד'י:12 Sefer Yetzirah 4:12

שבע כפולות כיצד צרפן. שתי אבנים בונות שני בתיים. שלש בונות ששה בתיים. ארבע בונות ארבעה ועשרים בתיים. חמש בונות מאה ועשרים בתיים. שש בונות שבע מאות ועשרים בתיים. שבע בונות חמשת אלפים וארבעים בתיים. מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע. ואלו הן שבעה כוכבים בעולם חמה נוגה כוכב לבנה שבתאי צדק מאדים. ואלו הן ז' ימים בשנה שבעה ימי בראשית. ושבעה שערים בנפש שתי עינים שתי אזנים ושני נקבי האף והפה. ובהן נחקקו שבעה רקיעים ושבע ארצות ושבע שעות. לפיכך חבב שביעי ...

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain)

20 בדבר ה' שמים נעשו

詩篇作者讚美 ה' (Havayah) 的話語，諸天被造；藉著祂口中的氣息，天上的萬軍都被造。」創造是藉著神聖言語而成，因此，「石頭」也就是字母，在上方也同樣存在，作為創造的字母。

תהילים ל"ג:6 Psalms 33:6

בְּדִבְרֵי ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּגְרוֹת פִּי כְּלִי-צַבָּאִים:

By the word of the L-RD were the heavens made; And all the host of them by the breath of His mouth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לג, ו.

第 8 段

21 מלכותך מלכות כל עולמים

大衛 (דוד) 讚美 ה' :「你的王權乃萬世 (עולמים, olamim) 的王權。」按字面，בְּעוֹלָמִים 意指永恆；本篇 maamar 將它解作「一切世界」：每一個世界，無論有多少，皆由 ה' 的王權 (מלכות, Malchus) 而存續。

תהילים קמ"ה:13 Psalms 145:13

מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל-עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל-דּוֹר וָדוֹר:

Thy kingdom is a kingdom for all ages, And Thy dominion endureth throughout all generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמח, יג.

22 היש מספר לגדודיו

約伯的朋友之一，書亞人比勒達 (בלדד השוחי) 論及 ה' 的偉大：「祂的軍旅豈有數目？」本篇 maamar 以此指稱無數的世界與眾軍旅。

איוב כ"ה:3 Job 25:3

הֲיֵשׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדָיו וְעַל־מִי לֹא-יָקוּם אוֹרְהוּ:

Is there any number of His armies? And upon whom doth not His light arise?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב כה, ג. ראה בסה"מ תרל"ה כרך א ע' נג.

第 9 段

23 וכמארז"ל

手稿異文作「如 Zohar 所說」，而不是「如我們的賢哲 (願他們的記憶蒙福) 所說」；Kehot 的註記將此異文定位於《Tikkunei Zohar》序言，12b。

KEHOT 註記

בבזך 1824: וכמ"ש בזהר. — ת"ז בהקדמה יב, ב.

24 אות הוא בצבאות שלו

在我們現行印本的《塔木德》中，列什·拉基什 (ריש לקיש) 將「萬軍之 ה' 是祂的名」讀作「祂是祂軍旅中的主宰」；拉比約哈難 (רבי יוחנן) 則將另一節經文讀作「祂是祂無數軍旅中的一個 אות」；Kehot 的註釋也提及《Ein Yaakov》(עין יעקב) 以及該處 Maharsha 的《Chiddushei Aggados》(חידושי אגדות)。這篇 maamar 將 אות 解作「字母」：眾軍都依靠一個字母而存活。

חגיגה ט"ז Chagigah 16a

KEHOT 註記

חגיגה טז, א. (ראה שם ע"י, ובחדא"ג).

25 אות הוא בצבאות שלו

《Tikkunei Zohar》(תיקוני זהר) 序言，12b) 論及 ה' 時說：「祂是祂軍旅中的一個 אות。」Kehot 的註釋記載，手稿

Buch 1824 在此作「如《Zohar》(זהר) 所說」，並指向此處。

Tikkunei Zohar 12b:2 י"ב תקוני הזהר

26 אלף אלפין ישמשונה

在但以理所見的「亙古常在者」異象中，「千千事奉祂，萬萬侍立在祂面前。」這篇 maamar 引用此句，說明天上眾軍數目繁多，然而牠們仍然都依靠一個字母而存活。

Daniel 7:10 ז'י"י:10 דניאל

נְהַר דִּי־נֹר נִגַּד וְנִפְקַ מִן־קִדְמוֹתַי אֶלֶף אֲלֵפִין וְשִׁמְשֹׁנָה וְרַבּוֹ רַבְּבוֹ קִדְמוֹתַי יְקוּמוּן דִּינָא יִתֵּב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ:

A fiery stream issued And came forth from before him; thousand thousands ministered unto him, And ten thousand times ten thousand stood before him; The judgment was set, And the books were opened.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דניאל ז', י.

27 היש מספר לגדודיו

再次引用，以說明眾軍數目無窮。

Job 25:3 ג'י"ג:25 איוב

הֲיֵשׁ מִסְפָּר לְגִדּוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרְהוּ:

Is there any number of His armies? And upon whom doth not His light arise?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

28 קדוש ה' צבאות

在以賽亞的異象中，撒拉弗彼此呼喚：「聖哉，聖哉，聖哉，萬軍之 ה' (即 הַיְיָ [Havayah]；全地充滿祂的榮耀。」「萬軍」(צבאות, Tzeva-os) 這個名號，是從其中讀出「字母」(אות, os) 的起點。

Isaiah 6:3 ג'י"ג:6 ישעיהו

וַקְרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת מְלֵא כְּלֵי־הָאָרֶץ קְבוֹדוֹ:

And one called unto another, and said: Holy, holy, holy, is the L-RD of hosts; The whole earth is full of His glory.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיהו ו', ג.

第 10 段

29 השתלשלות כל העולמות . . צירופי האותיות שבבחי' דבר ה'

Sha' ar HaYichud VebaEmunah 詳細闡述了每一個受造物如何由神聖言語中字母的組合與替換而形成；這正是此處所提出的觀念。

KEHOT 註記

ראה תניא ח"ב פ'

30 ויקח מאבני המקום

雅各 (יעקב) 所取的石頭，被解讀為創造的眾多字母。

Genesis 28:11 ח'י"א:28 בראשית

וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלָּן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מִרְאֲשֵׁתוֹ וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

31 חכים ולא בחכמה ידיעא

出自以利亞 (אליהו) 的禱文《Patach Eliyahu》(פתח אליהו)，載於《Tikkunei Zohar》(תיקוני זהר)：「祢是智慧的，卻不是以已知的智慧；祢是理解的，卻不是以已知的理解。」本篇以此說明，十個屬性 (ספירות, Sefiros) 在上方時，如何全然與 ה' 為一。

Tikkunei Zohar 17b:3-4 ד'ג'י"ד:3-4 תקוני הזהר

אנת חכים ולא בחכמה ידיעא. אנת הוא מבין ולא מבינה ידיעא. לית לך אתר ידיעא אלא לאשתמודעא תוקפך וחילך לבני נשא. ולאחזאה לון איך אתנהיג עלמא בדינא וברחמי דאינון צדק ומשפט כפום עובדיהון דבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעיטא. צדק מלכותא קדישא. מאזני צדק *טרין סמכי קשוט. הין צדק אות ברית. כלא לאחזאה איך אתנהיג עלמא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

第 11 段

32 לך ה' הגדולה

大衛 (דוד) 在全會眾面前頌讚 ה' (Havayah) 啊，尊大、能力、榮耀、勝利與光輝都屬於你。」卡巴拉將這一串詞解讀為十個屬性 (ספירות, Sefiros)；此處則顯示十個屬性與 ה' 合一的狀態。

I Chronicles 29:11 ח'י"א:29 דברי הימים א

לְךָ ה' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּקָאָרַת וְהַנִּצָּחַת וְהַהוֹד כִּי־כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ ה' הַמְּמֹלָכָה וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל לְרָאשׁ:

Thine, O L-RD, is the greatness, and the power, and the glory, and the victory, and the majesty; for all that is in the heaven and in the earth is Thine; Thine is the kingdom, O L-RD, and Thou art exalted as head above all.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דה"א כט, יא.

第 12 段

33 ואות הה"א

注釋指出，這段關於字母 ה"א 的文字，未見於《Hanachos HaRap》中該篇 maamar 的記錄。

KEHOT 註記

ענין זה ליתא בהנחת הר"פ.

第 13 段

34 וישם אותה מצבה

雅各 (יעקב) 把石頭立作柱子；這根直立的柱子被解讀為垂直的 ו (vav)。

בראשית כ"ח:י"ח Genesis 28:18

וַיָּשָׁם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאשֵׁתוֹ וַיִּשָּׁם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַּק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put under his head, and set it up for a pillar, and poured oil upon the top of it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

35 אות הוא"ו שעל ראשו נקודת הוי"ד

該頁 (15d) 說明，視覺源自智慧 (חכמה, Chochmah)，並由上而下；聽覺則源自理解 (בינה, Binah)，並由下而上。視覺能到達更低之處，甚至及於物質事物，「因為父之根基 (יסוד אבא, Yesod Abba) 很長」：「חכמה」一路延伸至下方，如同由字母 ו 引出的字母 ו。

KEHOT 註記

ראה לעיל טו, ד. לקו"ת תצא כט, ג.

第 14 段

36 ויצק שמן על ראשה

雅各 (יעקב) 把油倒在柱頂，將柱子分別為聖。這篇 maamar 將油解讀為注入妥拉 (תורה, Torah) 與誡命 (מצוות, mitzvos) 中的上界智慧 (חכמה, Chochmah)。

בראשית כ"ח:י"ח Genesis 28:18

וַיָּשָׁם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאשֵׁתוֹ וַיִּשָּׁם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַּק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ:

And Jacob rose up early in the morning, and took the stone that he had put under his head, and set it up for a pillar, and poured oil upon the top of it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כח, יח. באוה"ת פ' ויקהל ע' ב'קד: "ור"ל שאין תכלית המכוון להיות העלאה שזהו ענין וישם אותה מצבה, כ"א להיות המשכה, וזהו ויצק שמן כו' עכ"ל.

37 פ' שמן הוא בחי' חכמה עילאה

塔木德說，提科亞的人因慣用橄欖油，智慧在他們當中很普遍；Kehot 的註釋引用此說，以說明油與 חכמה 之間的關聯。

מנחות פ"ה ב"ג-י"ד Menachot 85b:13-14

גמ' (שמואל ב יד, ב) וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה חכמה מאי שנא תקועה אמר רבי יוחנן מתוך שרגילין בשמן זית חכמה מצויה בהן: תנו רבנן (דברים לג, כד) וטובל בשמן רגלו זה חלקו של אשר שמושך שמן כמעין אמרו פעם אחת נצרכו להן אנשי לודקיא בשמן מינו להן פולמוסטוס אחד אמרו לו לך והבא לנו שמן במאה ריבוא

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

KEHOT 註記

מאו"א בערכו. ראה מנחות פה, ב: שמתוך שרגילין בשמן זית חכמה מצויה בהן.

38

שמן משחת קודש

ה'吩咐摩西 (משה) 製作「聖膏油」，使會幕 (משכן, Mishkan)、其中的器皿以及祭司 (כהנים, kohanim) 分別為聖。此處以油作為上界智慧的象徵，而上界智慧是神聖性的根源。

שמות ל"ב:25 Exodus 30:25

וַעֲשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֶקֶחַ מִרְקַחַת מַעֲשֶׂה רֶקֶחַ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה:

And thou shalt make it a holy anointing oil, a perfume compounded after the art of the perfumer; it shall be a holy anointing oil.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות ל, כה.

39

המחליף פרה בחמור

《Mishnah》(משנה) 記載一個案例：有人以一頭牛換一頭驢，牛後來生下一頭小牛；其中爭議小牛是在交換之前還是之後出生。這篇 maamar 引用此例，作為 תורה 中關於尋常物質事務的律法之例。

משנה בבא מציעא ח'ד'4 Mishnah Bava Metzia 8:4

המחליף פרה בחמור ונולדה, וכן המוכר שפחתו ונולדה, זה אומר עד שלא מכרתי, וזה אומר משלקחתי, יחלקו. היו לו שני עבדים, אחד גדול ואחד קטן, וכן שתי שדות, אחת גדולה ואחת קטנה, הלוקח אומר גדול לשקחתי, והלה אומר איני יודע, וזה בגדול. המוכר אומר קטן מכרתי, והלה אומר איני יודע, איני לו אלא קטן. זה אומר גדול וזה אומר קטן, ישבע המוכר שהקטן מר. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע, יחלקו:

If one swapped a cow for a donkey, and it gave birth, So too if one sold his slave and she gave birth, [And] one (the seller) says, "It was born before I sold her", and the other (the buyer) says, "It was born after I bought her", they shall divide [the value of what was born]. If one had two slaves, one large and the other small, or two fields, one large and the other small,[And he sold one of them], If the buyer says, "I bought the large ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

第 15 段

40

וכמארז"ל מה להלן באימה וביראה

塔木德從「你們在何烈山站在 הוי' (Havayah)、你們的'面前的那一天」引申出，研習妥拉必須如同在西奈山領受妥拉時那樣：「那時如何懷著敬畏與畏懼，現在也要如何懷著敬畏與畏懼。」這篇 maamar 將此解讀為：西奈山所顯現的崇高智慧 (חכמה, Chochmah)，如今也存在於妥拉研習之中。

ברכות כ"ב א'4:22a Berachot 22a:4

דְּתַנּוּ: 'וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וּלְבְנֵי בְנֶיךָ', וְכָתִיב בְּתִרְיָהּ "יּוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּחוּרִיב", מֶה לְחֵן בְּאִימָה וּבִירְאָה וּבְזִיעַ, אֵף כָּאן בְּאִימָה וּבִירְאָה וּבְרִתָּהּ וּבְזִיעַ.

for there is a teaching: "Thou shalt make them known unto thy children and thy children's children" (Deut. iv. 9) and it

continues, "The day that thou stoodest before the L-rd thy G-d in Horeb" (Deut. iv. 10) — as [the Israelites stood at Horeb] with dread and fear and trembling and shaking, so here [when teaching Torah] must it be with dread and fear and trembling and shaking.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות כב, א. נתבאר בבונה ירושלים סי' קו. מאמרי אדה"י הקצרים ע' שו. וראה לקמן מ, ד. סז, ב. לקו"ת נשא כב, ג. אוה"ת מטות ע' א'רפה. ד"ה אשר ברא תשלי"ט. כל הענין ליתא בהנחת הר"פ.

41

ואשים דברי בפיך

ה'藉先知對祂的子民說：「我把我的話放在你口中，並以我手的影子遮蔽你。」這篇 maamar 引用此句來說明如今的妥拉研習：人所學習的話語正是 ה' 自己的話語，如同在西奈山時一樣。

Isaiah 51:16 ישיעיהו נ"א ט"ז

וְאֶשֶׁם דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל יְדֵי כִסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שְׁמַיִם וְלִיסֹד אֶרֶץ וְלֵאמֹר
לְצִיּוֹן עֲמִירָאָתָהּ:

And I have put My words in thy mouth, And have covered thee in the shadow of My hand, That I may plant the heavens, And lay the foundations of the earth, And say unto Zion: 'Thou art My people.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיע'י נא, טז.

42

אנכי ה' אלקיך

十誡中的第一條：「我是 הוי' (Havayah)，你們的 ה'，曾把你們從埃及地領出來。」以色列人在西奈山親耳聽見 ה' 親自宣告這句話；這篇 maamar 以此為完全顯現的例證。

Exodus 20:2 שמות כ' ב'

אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:

I am the L-RD thy G-d, who brought thee out of the land of Egypt, out of the house of bondage.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

43

וירימה מצבה

雅各 (יעקב) 與拉班 (לבן) 立約時，拿起一塊石頭，把它豎立為柱子，作為他們之間的見證。本篇論述 (מאמר，maamar) 從「豎立」一詞指出，這根柱子必須先被高舉。

Genesis 31:45 בראשית ל"א מ"ה

וַיָּקַח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימָהּ מִצְבָּה:

And Jacob took a stone, and set it up for a pillar.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית לא, מה.

44

נעוץ סופן בתחלתן

《Sefer Yetzirah》(ספר יצירה) 論及十個屬性 (ספירות，Sefiros) 時說：「其末端嵌入其起始，其起始嵌入其末端，

猶如火焰繫於煤炭。」本篇論述以此說明，使下降成為可能的上升：被提升至最高處的，便能達到最低處。

Sefer Yetzirah 1:7 ספר יצירה א' ז'

עשר ספירות בלי מה נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן כשלהבת

קשורה בגחלת שאדון יחיד ואין לו שני ולפני אחד מה אתה סופר:

The decade of existence out of nothing has its end linked to its beginning and its beginning linked to its end, just as the flame is wedded to the live coal; because the L-rd is one and there is not a second one, and before one what wilt thou count?

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) • Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

45

נעוץ סופן בתחלתן . . כידוע

進一步論述終端嵌在起端這一原則。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת ואתחנן ע' פט. וראה לעיל א, ב.

第 17 段

46

כי הנה אבי

進一步討論「我的父親」指以撒，以及將來所說的「因為你是我們的父親」。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת תרומה ע' א'תקכו. וראה גם באוה"ת כי תשא ע' א'תתפז.

47

כי אתה אבינו

先知代百姓向 ה' 說：「因為祢是我們的父；亞伯拉罕 (אברהם) 不認識我們，以色列 (ישראל) 也不承認我們。」《塔木德》(Shabbos 89b) 記載，將來以色列人會對以撒 (יצחק) 說這些話，而他会指引他們歸向 ה'；這篇 maamar 將雅各 (יעקב) 誓言中的「我的父親」解讀為以撒。

Isaiah 63:16 ישיעיהו ס"ג ט"ז

כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבֵרָהֶם לֹא יָדְעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִפְרְנוּ אֶתָּה ה' אֲבִינוּ
גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישיע'י סג, טז.

第 18 段

48

צחק עשה לי

以撒 (Elokim) 出生時，撒拉 (שרה) 說：「אלקים (Elokim) 為我帶來歡笑；凡聽見的人，都要與我一同歡笑 (יצחק，yitzchak)。」名字「以撒」(יצחק) 可解作歡笑與喜悅，也可作未來式動詞，意為：「他將歡笑。」

Genesis 21:6 בראשית כ"א ו'

וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹקִים כְּלִי־הַשְּׂמִיעַ יִצְחָק־לִי:

And Sarah said: 'G-d hath made laughter for me; every one that heareth will laugh on account of me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כא, ו.

49

לשון עתיד שיתגלה בחי' התענוג העליון

在 Ki Sisa 篇中，柴馬赫·策德克（Tzemach Tzedek）指出，此處需要進一步考察，因為據說第三次救贖將因雅各的功德而來，但此處卻將它與以撒相連。

KEHOT 註記

ע' אה"ת ויחי שצט, ב. וראה באה"ת פ' כי תשא ע' א'תתפז שצ"ע שהרי גאולה שלישית בזכות יעקב, וכאן כ' שבזכות יצחק ע"ש. בד"ה כל שמעשיו מרובין תרני"ג ע' ריו: "מבואר בת"א פ' ויצא דהוא בחי' צחוק ותענוג עליון שיתגלו לע"ל, וכמארז"ל במד"ר ר"פ אחרי, שמח אינו אומר אלא ישמח ה' במעשיו עתיד הקב"ה לשמח במעשיו של צדיקים. שלע"ל דוקא יהי' גילוי השמחה מבחי' הברורים דעכשיו בבחי' אתכפא ואתהפכא ע"ש.

第 19 段

50

צפור המדברת

會說話的鳥這個譬喻見於該處，本篇 maamar 以此為基礎展開。

KEHOT 註記

או"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) פג, א. פו, ד. ועוד. ראה לקמן כה, ד. לקו"ת במדבר יט, ד. שלח מח, ד. שה"ש לו, א. תו"ח תולדות קנב, א. ויצא קסו, א. וישלח קצ, ג. שער האמונה עט, א. סה"מ תרכ"ז ע' שצ. סה"מ תער"ב ח"ב ע' תתקח. סה"מ תרמ"ג ע' קלג.

第 20 段

51

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה

哈蘭是雅各（יעקב）旅程的目的地，象徵最低、最為分離的世界。

Genesis 28:10 בראשית כ"ח:י

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּעַר שְׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה:

And Jacob went out from Beer-sheba, and went toward Haran.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

52

נחר גרוני

大衛（דוד）在困苦中說：「我因哭泣而疲憊；我的喉嚨乾涸（נחר，nichar）。」本篇將「乾涸」與哈蘭（חרן，Charan）相連：神聖之聲乾涸而隱沒。

Psalms 69:4 ט"ט:ד תהילים

יָנַעַמִי בְקָרָאִי נַחַר גְּרוֹנִי כָּלוּ עֵינַי מִיַּחַל לְאַלְקִי:

I am weary of my crying; my throat is dried; Mine eyes fail while I wait for my G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים סט, ד. רש"י פ' נחר יבש. וראה באבן עזרא ובמצודת ציון שם. ראה לקו"ת להארז"ל פ' וישב. אוה"ת וארא ע' קעת.

53

נחר גרוני

拉希（Rashi）將 נחר 解作「乾涸」；Kehot 的註釋在該處連同伊本·以斯拉（Ibn Ezra）和《Metzudas Tziyon》一併引

用了這一解釋。

Rashi on Psalms 69:4 ט"ט:ד רש"י על תהילים

נחר. יבש כמו (איוב ל"ל) חרה מני חורב: כלו עיני. כל תוחלת ממושכה קרויה כליון עינים כמו (דברים כ"ח:ל"ב) וכלות אליהם כל היום, מכלות עינים (ויקרא כ"ו:ט"ז) ועיני רשעים תכלינה (איוב י"א:כ):

has become parched Heb. נחר, dry, as (Job 30:30): "are burned (חרה) with heat." my eyes fail Any drawn-out hope is called "failure of the eyes," as (Deut. 28:32): "and pine after them all day" . [Similarly] (Lev. 26:16): "that cause the eyes to pine away" ; (Job 11:20), "and the eyes of the wicked will pine away."

On Your Way (Public Domain) • The Judaica Press complete Tanach with Rashi, translated by A. J. Rosenberg (CC-BY)

54

שנק' בחי' גרון שהוא קול כנודע

註釋引用此處，說明喉嚨是聲音的層面。

KEHOT 註記

ראה ביאורו"ז להצ"צ כרך ב ע' תשסו.

55

נאלמתי דומי'

大衛說：「我默然無聲；我保持沉默，[不談]善事。」本篇將此句應用於在分離諸世界中遭喋聲的神聖之聲。

Psalms 39:3 ט"ג:ג תהילים

נָאֲלַמְתִּי דוֹמִיָּה הֶחֱשִׁיתִי מִשּׁוֹב וּבִאֲבִי נָעֹכֵר:

I was dumb with silence; I held my peace, had no comfort; and my pain was held in check.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לט, ג.

第 21 段

56

במקום שבעלי תשובה עומדין

拉比阿巴胡（רבי אבהו）說，悔悟回歸者（בעלי תשובה，baalei teshuvah）所站之處，完全的義人也不能站立。本篇論述（מאמר，maamar）透過轉化黑暗所引發的喜悅來闡明此事。

Berachot 34b:22-23 ג"כ:ב-כ"ג ברכות

וּפְלִיגָא דְרַבִּי אֶבְהוּ, דְּאָמַר רַבִּי אֶבְהוּ: מְקוֹם שֶׁבְּעָלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִין — צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם עוֹמְדִין, שְׁנֵאָמַר: "שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב". "לְרַחוּק" בְּרִישָׁא, וְהֵדַר "לִקְרוֹב". וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר לָהּ: מָאִי "רַחוּק" — שְׁתֵּנָה רַחוּק מְדַבֵּר עֲבִירָה מְעִיקָרָא. וּמָאִי "קְרוֹב" — שְׁתֵּנָה קְרוֹב לְדַבֵּר עֲבִירָה, וְנִתְרַחַק מִמֶּנּוּ הַשְׁתָּא.

This is at variance with the opinion of R. Abbahu who said : The place which the penitent occupy, the perfectly righteous are unable to occupy ; as it is said, "Peace, peace to him that is far off and to him that is near" — "to him that is far off [from G-d]" first, and then "to him that is near." But R. Johanan can reply : What means "To him that is far off"? To him who was far off from transgression from the first ; and what ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות לד, ב. וראה הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בספר המאמרים תש"ט ע' 183.

57 יפה שעה אחת בתשובה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。
KEHOT 註記

אבות ד, יז.

58 יפה שעה אחת בתשובה

拉比雅各（יעקב）說，在今世一小時的悔悟回歸（תשובה，teshuvah）與善行，比來世的全部生命更美好。本篇 maamar 透過悔悟回歸在上界所帶來的喜悅來闡明此事。

משנה אבות ד' י"ז:17 Pirkei Avot 4:

הוא הנה אומר, ופה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, מכל חיי העולם הבא. ופה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא, מכל חיי העולם הזה:

He used to say: more precious is one hour in repentance and good deeds in this world, than all the life of the world to come; And more precious is one hour of the tranquility of the world to come, than all the life of this world.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

59 כמ"ש בזהר פ' פנחס

註釋指出，從此處起，Hanachos HaRap 抄錄本只以簡略形式記載這篇 maamar。

KEHOT 註記

רנא, ב ואילך. מכאן ואילך בהנחת הר"פ בקיצור.

60 כמ"ש בזהר פ' פנחס ע"פ גער חי"ת קנה

《Zohar》（זהר）在 Pinchas（פינחס）篇中，將「斥責蘆葦中的獸」解讀為：把發酵之物（חמץ，chametz）中的字母 ח ה（ches，חי"ת）轉成無酵餅（מצה，matzah）中的字母 ה（hei，ה"א）。

ספר הזהר, פנחס 105:727-106:740 Zohar, Pinchas
ק"ה:תשכ"ז-ק"ו:תש"מ

61 גער חי"ת קנה

按字面看，這是祈求 ה' 斥責「蘆葦中的獸」。《Zohar》將「獸」一詞 חית (chayas) 讀作字母名稱 חית (ches)：斥責 ח (chametz) 中的 ח，使它成為 מצה (matzah) 中的 ה。

תהילים ס"ח:ל"א Psalms 68:31

גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרפס בראצי־קסף בזר עמים קרבות יתפצו:

Rebuke the wild beast of the reeds, The multitude of the bulls, with the calves of the peoples, Every one submitting himself with pieces of silver; He hath scattered the peoples that delight in war!

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

62 באבוד רשעים רנה

所羅門（שלמה）的箴言：「義人興盛，城邑歡欣；惡人滅亡，便有歡歌。」本篇 maamar 將歡歌（רנה，rinah）解作

惡被轉化時所發出的歌聲。

משלי י"א:10 Proverbs 11:10

קטוב צדיקים תעליץ קרנה ובאבד רשעים רנה:

When it goeth well with the righteous, the city rejoiceth; And when the wicked perish, there is joy.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי יא, י.

63 (וזהו . . לעמוד)

註釋指出，這段括號文字也出現在阿德莫爾哈扎肯的 maamarim 手稿中。

KEHOT 註記

מוסגר זה נמצא גם בכת"י מאמרי אדה"ז. הענין נמצא בהנחות הר"פ, אבל שם בלי מוסגר.

第 22 段

64 ואת רוח הטומאה אעביר

ה' 藉撒迦利亞（זכריה）應許，到了末後的日子，祂要從這地上除去污穢之靈。那時，就再沒有任何事物需要提煉了。

זכריה י"ג:ב/2 Zechariah 13:

והיה ביום ההוא נאם ה' צבאות אֶרֶץ אֲתֵּי שְׁמוֹת הָעֲצָבִים מִי־הָאָרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ עוֹד וְגַם אֶת־הַנְּבִיאִים וְאֶת־רוּחַ הַטְּמָאָה אֶעֱבִיר מִי־הָאָרֶץ:

And it shall come to pass in that day, Saith the L-RD of hosts, That I will cut off the names of the idols out of the land, And they shall no more be remembered; And also I will cause the prophets And the unclean spirit to pass out of the land.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

זכרי' יג, ב. ראה לקו"ת שה"ש לח, ד. וראה גם בשלח ב, א.

65 בחריש ובקציר תשובות . . כמ"ש במ"א

安息日的誡命：「六日你要工作，第七日要安息；耕種和收割時，你也要安息。」這篇 maamar 將耕種與收割解讀為提煉的工作，而這工作在未來將會停止。

שמות ל"ד:כ"א Exodus 34:21

ששת ימים תעבד וכיום השביעי תשובת בחריש ובקציר תשובת:

Six days thou shalt work, but on the seventh day thou shalt rest; in plowing time and in harvest thou shalt rest.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות לד, כא. ראה לקו"ת שה"ש לח, ד. בשלח ב, א.

第 24 段

66 יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים

《米示拿》（משנה）列出利未人每日所唱的诗篇；到了安息日（שבת，Shabbos），他們唱：「一首诗篇，一首為安息日而作的歌」——這是為將來的時代而唱的歌，「為那完全是

安息日，並有永恆生命之安息的日子。」本篇論述（מאמר，maamar）將那一日與上界喜悅的顯現相聯繫。

Mishnah Tamid 7:4 מִשְׁנַת תְּמִיד ז':ד'

... בְּשֵׁשִׁי הָיוּ אוֹמְרִים (שם צב), ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לָבַשׁ וְגו'. בְּשֶׁבֶת הָיוּ אוֹמְרִים (שם צב), מֶזְמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַשֶּׁבֶת, מֶזְמֹר שִׁיר לְעֵתִיד לָבֹא, לַיּוֹם שֶׁיָּבֹאוּ שָׁבַת מְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

The following are the psalms that were chanted in the Temple. 1) On the first day they used to say, “The earth is the L-rd's and the fullness thereof, the world and they that dwell therein” (Psalms 24). 2) On the second day they used to say: “Great is the L-rd and highly to be praised, in the city of our G-d. His holy mountain” (Psalms 48). 3) On the third day they used to say: “G-d stands in the congregation of G-d, in the midst of the judges he ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

67

ושבתי כו' אל בית אבי

雅各（יעקב）返回父親家中，被解讀為從哈蘭返回喜悅（רנה，rinah），也就是以撒（יצחק）的喜悅。

Genesis 28:21 בְּרֵאשִׁית כ"ח:כ"א

וְשָׁבְתִי בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה ה' לִי לְאֱלֹהִים:

so that I come back to my father's house in peace, then shall the L-RD be my G-d,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 25 段

68

עושה שלום במרומיו

書亞人比勒達（בלדד השוחי）論到 ה' 說：「威權與敬畏都與祂同在；祂在高天締造和平。」這篇 maamar 以此說明，和平就是使相反者結合。

Job 25:2 אִיּוֹב כ"ה:ב'

הַמִּשָּׁל וְפָחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְוֵמָיו:

Dominion and fear are with Him; He maketh peace in His high places.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

אִיּוֹב כה, ב.

69

שמיכאל שר של מים

關於「威權與敬畏都與祂同在」（《約伯記》25:2），米迦勒（מִיכָאֵל）屬雪，加百列（גַּבְרִיאֵל）屬火；二者彼此不相傷：「使他們和睦。這篇 maamar 稱他們為水與火的君侯。

Bamidbar Rabbah 12:8 בְּמִדְבַר רַבָּה י"ב:ח'

KEHOT 註記

בְּמִדְ"ר יב, ח. ראה לקמן סו, א.

第 26 段

70

שלום שלום לרחוק ולקרוב

ה'透過以賽亞（ישעיהו）應許：「平安，平安，賜給遠方的人，也賜給近處的人。」這篇 מאמר（maamar）將重複的

「平安」解作兩種平安：使遠者親近（由下而上的提升），以及由上而下的下降。

Isaiah 57:19 יְשַׁעְיָהוּ נ"ז:ט"ט

בּוֹרָא גֵיב שְׁפָתַי שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרָחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאתֵינוּ:

Peace, peace, to him that is far off and to him that is near, Saith the L-RD that createth the fruit of the lips; And I will heal him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יְשַׁע"י נז, טט.

71

ב' בחי' שלום

此註引述該處，說明本文所論的兩個平安層面。

KEHOT 註記

ראה ד"ה פדה בשלום תשל"ח (סה"מ מלוקט ח"ב ע"א) הערה 96.

第 27 段

72

שו"ה בעולמות — ואזי אשוב אל

手稿有一處異文：作「那時他將來到」，而非「那時我將回到」。

KEHOT 註記

בבוכ 1824: ואזי אז יבא אל.

73

וכחשכה כאורה

大衛（דוד）對 ה' 說：「即使黑暗對你也不算黑暗；黑夜如白晝般明亮；黑暗與光明無異。」對祂的本質而言，世界層層下延的鏈條中的種種區別並不存在。

Psalms 139:12 תְּהִי־לִי קֹל"ט:י"ב

גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יִחְשֹׁךְ מִמֶּנִּי וְלֵיְלָה כִּי־אֵר פְּחָשְׁכָה כְּאוֹרָה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 28 段

74

כי שמש ומגן הוי' אלקים

詩篇作者（可拉子孫）讚美 ה'：「因為日頭與盾牌是 הוי'（Havayah）和 אֱלֹהִים（Elokim）。」顯然，ה' 賜予光明並施以護佑；這篇 maamar 將 ה' 解讀為日頭，將 אֱלֹהִים 解讀為盾牌，也就是遮蔽日頭的鞘（נרתיק，nartik）。

Psalms 84:12 תְּהִי־לִי פ"ד:י"ב

כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים חֵן וְקִבּוּד יִתֵּן ה' לֹא יִמְנַע־טוֹב לְהֵלְכִים בְּתֵמִים:

For the L-RD G-d is a sun and a shield; the L-RD giveth grace and glory; No good thing will He withhold from them that walk uprightly.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים פד, יב.

75

בחי' נרתק לשם הוי'

此註在此處引證，以說明 אֱלֹהִים 是 ה' 的鞘。

KEHOT 註記

ראה ד"ה קדושים תהיו תרנ"ז אות ג.

76 שו"ה ממש — ואז והיה

一份手稿異文作「那時將會是」，而非「而那時，『將會是』」。

KEHOT 註記

בבז 1824: ואזי אז יהי'.

第 29 段

77 אבל לעתיד . . בחי' שם הוי"ה יהי' אז בחי' אלקים

該處註釋引用 Torah Chaim 26d，記載此意的另一種表述。

KEHOT 註記

ראה ד"ה ושבתי בשלום תשל"ח (סה"מ מלוקט ח"ב ע' קעז) הערה 205 שמציין לתו"ח כו, ד ושם: "שהוי' יהי' בגילוי כמו שם אלקים".

78 והאבן הזאת אשר שמתי מצבה

那根柱子的石頭將成為 אלקים (Elokim) 的居所；這篇 maamar 將其解讀為，下界成為 הוי' (Havayah) 的器皿。

בראשית כ"ח:22 Genesis 28:22

והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלקים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך:

and this stone, which I have set up for a pillar, shall be G-d's house; and of all that Thou shalt give me I will surely give the tenth unto Thee.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 30 段

79 קיצור

註釋指出，這份撮要未見於此手稿。

KEHOT 註記

בבז 1824 ליתא. באוה"ת כרך ה תתנד, ב קיצורים אחרים: קיצור. (א) פי' צוה ישועות יעקב המשכ' ש"ע נהורין שלמעלה מהשתלשלות ע"י ויקח מאבני המקום והעלה אותן לבחי' סוכ"ע ע"י הוי"ד הנ"ל כלי הביטול, ואח"כ ושוי יתי' קמא שהוא כמ"ש קמא אלומתי וגם נצבה עלי' אחר עלי' לבחי' י"ג ת"ד שהן בחי' יודי"ן ווי"ן וכו' וכ"ז העלא'. (ב) ואח"כ בחי' המשכה ויצוק שמן להיות מה להלן כו', וכ"ז ביציאה מבאר שבע לבחי' חן בחי' נפרדים ניחר גרוני, נאלמתי דומי' וכשמברר שם נעשה רנה בחי' יצחק. (ג) ועלי' המשכה זו ע"י בחי' שלום ואז יהי' הוי' נחשב בבחי' אלקים והאבן והאותיות יהיו כלים שיהי' בהן גילוי שם הוי' שנק' אז אלקים, ועוד יהי' עילוי אחר עילוי בחי' עשר אעשרנו עד שיגיע לבחי' לך ממש.

80 מאבני המקום

רבי (Zohar) 論 <Vayetzei> 的篇章中，拉比阿巴 (אבא) 提出疑問，將「他從那地方的石頭中取了一塊」與「我立為柱子的這塊石頭」並列來看：那一塊石頭安置在許多石頭之上。

ספר הזהר, ויצא י"ב ע"ח-י"ג:פ"ו Zohar, Vayetzei 12:78-13:86

81 וישם מראשותיו

雅各 (יעקב) 把那些石頭放在頭旁；此處將之概括為把字母 匯聚成一個希伯來字母 יודי' (yud)。

בראשית כ"ח:11 Genesis 28:11

ויפגע במקום וילן שם כִּיבָּא השָׁמֶשׁ וַיָּחַת מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he lighted upon the place, and tarried there all night, because the sun was set; and he took one of the stones of the place, and put it under his head, and lay down in that place to sleep.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

82 ובמ"ש ע"פ אבן ישראל

註釋指出，此處所指關於「以色列的石頭」的闡釋，見《Or HaTorah》的 Bereshis 篇。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת בראשית.

83 אבן ישראל

在雅各對約瑟 (יוסף) 的祝福中：「從那裡而出的是牧者，以色列的石頭。」括號指向別處對這節經文的解釋 (Kehot 註：Or HaTorah 論 Bereshis)。

בראשית מ"ט:24 Genesis 49:24

וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קֶשֶׁתוֹ וַיִּפְּזוּ יָדָיו וְרַעֲי מִיַּד אָבִיר וַעֲקֹב מִשֶּׁם רָעָה אָבִן יִשְׂרָאֵל:

But his bow abode firm, And the arms of his hands were made supple, By the hands of the Mighty One of Jacob, From thence, from the Shepherd, the Stone of Israel,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

84 אבן ישראל

《Zohar》論 <Vayechi> 的篇章提到雅各 (יעקב) 立起作為「以色列的石頭」的基石，並稱胸牌上代表各支派、以各支派命名的十二塊石頭為「那地方的石頭」。

ספר הזהר, ויחי מ"ג:ט"ז-נ"ב:43 Zohar, Vayechi 43:450-462

85 וישם אותה מצבה

《Zohar》(זהר, Noach, 72a-b) 提到「我所立為柱的這塊石頭」，說它是世界由此奠基的基石；雅各把它立起並膏抹：「他把它立為柱……又把油倒在它的頂上。」

ספר הזהר, נח ל"ה:רפ"ג-ל"ו:רצ"ז Zohar, Noach 35:283-36:297

This is implied in the expression, "and he put it as a matsebah" (erection, upstanding), implying that he set up again something which had been prostrate. He also "poured oil on its head", thus doing more than anyone else to restore it.'

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

86 מה להלן באימה ויראה אף כאן באימה ויראה

此處概述塔木德的教導：研習妥拉必須懷有西奈山的敬畏之情。

ברכות כ"ב א:4 Berakhot 22a:4

דַּתְנָא: 'וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בְנֵיךָ', וּבְתִיב בְּתִרְיָה 'יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֶב', מֶה לְהֵלֵן בְּאִימָה וּבִירְאָה וּבְרִתָּה וּבְזִיעַ, אֵף כָּאן בְּאִימָה וּבִירְאָה וּבְרִתָּה וּבְזִיעַ.

for there is a teaching: "Thou shalt make them known unto thy children and thy children's children" (Deut. iv. 9) and it continues, "The day that thou stoodest before the L-rd thy G-d in Horeb" (Deut. iv. 10) — as [the Israelites stood at Horeb] with dread and fear and trembling and shaking, so here [when teaching Torah] must it be with dread and fear and trembling and shaking.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

87

כי אתה אבינו

將來以色列要對以撒（יצחק）說的話。

Isaiah 63:16 י"ז:ט"ז:ט"ז

כִּי־אַתָּה אָבִינוּ כִּי אֲבֹרָהֶם לֹא יֵדְעֵנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִפְרֹנוּ אֶתָּה ה' אָבִינוּ
גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

88

נחר גרוני

喉嚨乾涸，這與哈蘭相連；此處也聯繫到埃及（מצרים，Mitzrayim）的狹窄困境。

Psalms 69:4 ט"ז:ד'ט"ז

יִנְעַמִּי בְקֶרְאִי נַחַר גְּרוֹנִי כֹל עֵינֵי מִיֵּחַל לְאֱלֹקֵי:

I am weary of my crying; my throat is dried; Mine eyes fail while I wait for my G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

89

לרחוק ולקרוב

對遠方者和近處者的兩種平安。

Isaiah 57:19 ט"ז:ט"ז:ט"ז

בֹּרָא נֵיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרָחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאתָיו:

Peace, peace, to him that is far off and to him that is near, Saith the L-RD that createth the fruit of the lips; And I will heal him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

90

צחוק עשה לי אלקים

撒拉（שרה）的話，將歡笑、以撒（יצחק）與 אלקים（Elokim）聯繫起來。

Genesis 21:6 ו'א:כ"א

וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹקִים כְּלִי־הַשִּׂמְעַ יִצְחָק־לִי:

And Sarah said: 'G-d hath made laughter for me; every one that heareth will laugh on account of me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain); On Your Way (Public Domain); The Judaica Press complete Tanach with Rashi, translated by A. J. Rosenberg (CC-BY); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助 (openai/gpt-6-luna-pro:batch) 為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/1/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok